

เอกสารวิชาการส่วนบุคคล
เรื่อง

แผนพัฒนาคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระยะ 5 ปี
(พ.ศ.2566 - พ.ศ.2570)

โดย
ผศ.ดร.จุลศักดิ์ ชาญณรงค์

นักศึกษาหลักสูตรนันทวิทยา รุ่นที่ 16
ศูนย์ศึกษานันทวิทยา สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566

บทคัดย่อ

งานศึกษาแผนพัฒนาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-พ.ศ.2570) มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ ประกอบด้วย (1) เพื่อวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางการบริหารของคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และ (2) เพื่อจัดทำแผนพัฒนาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-พ.ศ.2570) และ (3) เพื่อเสนอแนะการขับเคลื่อนและการนำยุทธศาสตร์นำไปใช้ เป็นงานศึกษาด้วยระเบียบวิธีเชิงคุณภาพ กับผู้ให้ข้อมูลหลัก ประกอบด้วย ผู้บริหารคณะสังคมศาสตร์ จำนวน 10 คน และ บุคลากรคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 84 คน (สายวิชาการ 51 คน และ สายปฏิบัติการ 33 คน) รวม 94 คน ผ่านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับองค์การ การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ เพื่อระบุแผนพัฒนาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 - พ.ศ.2570) ผ่านเครื่องมือ เป้าหมายทางยุทธศาสตร์ (END) แนวทางในการดำเนินการ (WAYS) และ มาตรการ/เครื่องมือ/ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (MEANS) จากการสนทนากลุ่ม ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า (1) สภาวะแวดล้อมทางการบริหารของคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีความเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ด้านการศึกษาโดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาในระดับโลก ภูมิภาค และ ประเทศ รวมถึงถึงนโยบายและแผนที่เกี่ยวข้อง (2) แผนพัฒนาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-พ.ศ.2570) มีเป้าหมายทางยุทธศาสตร์ (END) 3 ประการ ประกอบด้วย การผลิตบัณฑิตและกลุ่มผู้เรียนที่เกี่ยวข้องให้มีคุณภาพสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสังคมอย่างเท่าทันการเปลี่ยนแปลง การสร้างความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงที่ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงของสังคม และ การพัฒนาสู่การเป็นคณะที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม โดยมีแนวทางในการดำเนินการ (WAYS) ด้วยกลยุทธ์เชิงรุก และ มาตรการ/เครื่องมือ/ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (MEANS) ผ่านโครงการต่างๆของคณะ และ (3) ข้อเสนอแนะการขับเคลื่อนและการนำยุทธศาสตร์นำไปใช้เป็นไปตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่กำหนด

คำนำ

การศึกษาแผนพัฒนาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-พ.ศ.2570) ฉบับนี้จัดทำขึ้นให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) ซึ่งมียุทธศาสตร์หลัก 3 ประการ ประกอบด้วย การเป็นผู้นำทางการศึกษา (Educational Leader) การเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูงและมีธรรมาภิบาล (High Performance and Good Governance Organization) และ พันธกิจสัมพันธ์เพื่อสังคม (Social Engagement) ผ่านการศึกษาสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องด้วยการตรวจสอบและวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางการบริหาร(สภาวะแวดล้อมภายนอก)ของคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่ามีความเกี่ยวข้องกับนโยบายและแผนที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการพัฒนาการเรียนรู้ และ สภาวะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประกอบด้วย แผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ แผนยุทธศาสตร์ 20 ปี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รวมถึงถึง เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ

ทั้งนี้การจัดทำแผนพัฒนาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2566 - 2570 ที่จัดทำขึ้นในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์สภาวะแวดล้อมจากกรอบการบริหารจากแนวทางการวิเคราะห์ 3 แนวคิดหรือ 3 เทคนิคหลักร่วมกัน ประกอบด้วย 7s Framework ซึ่งมีตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน 7 ปัจจัย ประกอบด้วย 1) กลยุทธ์ 2) โครงสร้าง 3) ระบบ 4) รูปแบบ 5) บุคคล 6) ทักษะ และ 7) ค่านิยมร่วม ร่วมกับการใช้ SWOT Analysis โดยวิเคราะห์ Strength (จุดแข็ง) Weakness (จุดอ่อน) Opportunities (โอกาส) และ Threats (ความเสี่ยง) และ CPEST Analysis ตัวแบบวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกที่มีผลกระทบต่อองค์การในระยะยาว เพื่อใช้ในการวางแผนการดำเนินงานขององค์การ ประกอบด้วย 5 ปัจจัยหลัก คือ ลูกค้า (Customer) การเมือง (Political) เศรษฐกิจ (Economic) สังคม (Social) และเทคโนโลยี (Technological) รวมถึง การศึกษาเป้าหมายทางยุทธศาสตร์ (END) แนวทางการดำเนินการ (WAYS) และ มาตรการ/เครื่องมือ/ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (MEANS) เป็นกรอบในการวิเคราะห์ ผ่านรูปแบบการใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลักโดยการประชาคม การระดมความคิดเห็นจากบุคลากร

ค

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้งผู้บริหาร คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่สายปฏิบัติการ ผ่านการศึกษาจากการสนทนากลุ่ม เพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับการบูรณาการและการแปลงแผนสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและผลักดันให้มีการดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและก่อประสิทธิผลสูงสุด

ทั้งนี้ขอขอบคุณผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้อำนวยการกอง คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ของศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ โดยเฉพาะอาจารย์ที่ปรึกษา นาวาอากาศเอกหญิง จุฬารัตน์ เพชรวิเศษ รวมตลอดถึงพี่ๆนักยุทธศาสตร์ รุ่นที่ 16 ทุกท่าน

จุลศักดิ์ ชาญณรงค์

นักยุทธศาสตร์รุ่นที่ 16

12/4/2566

สารบัญ

บทคัดย่อ.....	ก
คำนำ.....	ข
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	จ
สารบัญแผนภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
1.3 ขอบเขตของการศึกษา.....	3
1.4 ระเบียบวิธีการศึกษา	4
1.5 ข้อจำกัดของการศึกษา	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 การตรวจสอบสถานะแวดล้อมและการวิเคราะห์ทางยุทธศาสตร์	
2.1 สถานะแวดล้อมภายนอก.....	7
2.2 สถานะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับองค์กร (ภายใน).....	13
2.3 การวิเคราะห์สถานะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์.....	17
บทที่ 3 แผนขององค์กร	
3.1 แผนพัฒนาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒระยะ 5 ปี(พ.ศ.2566-พ.ศ.2570)	36
3.2 เป้าหมายทางยุทธศาสตร์ (END)/แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategic Map).....	36
3.3 แนวทางในการดำเนินการ (WAYS).....	38
3.4 มาตรการ/เครื่องมือ/ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (MEANS).....	46
3.5 กรอบความเชื่อมโยงของแผน	58
บทที่ 4 ข้อเสนอแนะทางยุทธศาสตร์	
ข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนและการนำแผนฯ ไปใช้.....	62
บรรณานุกรม	65
ภาคผนวก	
ประวัติย่อผู้วิจัย	68

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1 แสดงบุคลากรของคณะสังคมศาสตร์จำแนกตามระดับการศึกษา และประเภทของบุคลากร	20
ตารางที่ 2 การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมภายใน ด้วย McKinsey 7'S Framework	21
ตารางที่ 3 การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมภายนอก ด้วยตัวแบบ CPEST	26
ตารางที่ 4 แสดง SWOT analysis คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	28
ตารางที่ 5 ค่าน้ำหนักของรายการปัจจัยสภาวะแวดล้อมภายใน ตาม McKinsey 7'S Framework	30
ตารางที่ 6 ค่าน้ำหนักของรายการปัจจัยสภาวะแวดล้อมภายนอก ตาม CPEST Analysis	31
ตารางที่ 7 ค่าคะแนนเฉลี่ยสภาวะแวดล้อมภายใน ตาม McKinsey 7'S Framework	32
ตารางที่ 8 ค่าคะแนนเฉลี่ยสภาวะแวดล้อมภายนอก ตาม CPEST Analysis	32
ตารางที่ 9 สรุปผลคะแนนถ่วงน้ำหนักสภาวะแวดล้อมภายใน ตาม McKinsey 7'S Framework	33
ตารางที่ 10 สรุปผลคะแนนถ่วงน้ำหนักสภาวะแวดล้อมภายนอก ตาม CPEST Analysis	33
ตารางที่ 11 ความสัมพันธ์ของจุดแข็งและโอกาส และการกำหนดกลยุทธ์เชิงรุก	38
ตารางที่ 12 การวิเคราะห์แนวทางยุทธศาสตร์ด้วย TOW Matrix	43
ตารางที่ 13 แสดงการสรุปเป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1	44
ตารางที่ 14 แสดงการสรุปเป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2	45
ตารางที่ 15 แสดงการสรุปเป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3	46
ตารางที่ 16 ตัวอย่างแผนงาน/โครงการ เป้าหมายในระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1	47-51
ตารางที่ 17 ตัวอย่างแผนงาน/โครงการ เป้าหมายในระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2	52-55
ตารางที่ 18 ตัวอย่างแผนงาน/โครงการ เป้าหมายในระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3	56-58

สารบัญแผนภาพ

ภาพที่ 1 แสดงยุทธศาสตร์ 3 ด้านหรือ 3 เสาหลักของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	2
ภาพที่ 2 แสดงขั้นตอนการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางการบริหารคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	5
ภาพที่ 3 แสดงขั้นตอนการศึกษาเป้าหมายทางยุทธศาสตร์ (END) แนวทางในการดำเนินการ (WAYS) และ มาตรการ/เครื่องมือ/ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (MEANS)	
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	6
ภาพที่ 4 แสดงโครงสร้างการบริหารคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	18
ภาพที่ 5 ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	35
ภาพที่ 6 แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategic map) ของคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	61

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มีวัตถุประสงค์ในการสร้างองค์ความรู้ สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดปัญญา เพื่อพัฒนาสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติและมีคุณภาพ มีพันธกิจต่อสังคมในการจัดการศึกษา การวิจัย การบริการทางวิชาการ และ ทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม รวมถึงการสืบสานภูมิปัญญาให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลง ทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ด้วยวิทยาการความรู้ด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สุขภาพและวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ภายใต้ปรัชญา “การศึกษาคือความเจริญงอกงาม” หรือ “Education is Growth” ซึ่งตรงกับตราสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยที่ได้มาจากกราฟที่เขียนสมการ ทางคณิตศาสตร์ $Y = e^X$ ซึ่งหมายถึงการเพิ่มหรือการงอกงาม โดยมีวิสัยทัศน์ (Vision) คือ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเป็นมหาวิทยาลัยแห่งการเรียนรู้เพื่อสังคม (Learning University for Society) ภายใต้สมรรถนะหลัก (Core Competency) 2 ประการ ประกอบด้วย 1. ความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ในศาสตร์ที่นำสมัยและมีคุณภาพ มาตรฐานเทียบเท่าสากล และ 2. การบริการวิชาการอย่างมีส่วนร่วมเพื่อให้สังคมเข้มแข็งและยั่งยืน จึงมีพันธกิจ (Mission) ประกอบด้วย 1. ผลิตและพัฒนาคนทุกช่วงวัยให้มีลักษณะที่พึงประสงค์ตอบสนองทิศทางการพัฒนาประเทศโดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ 2. สร้างสรรค์งานวิจัยและนวัตกรรมที่มีคุณภาพ มีประโยชน์ในการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน 3. บริการวิชาการที่มีคุณภาพและมีความรับผิดชอบต่อสังคม 4. ศึกษา สืบสาน และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และ 5. พัฒนาระบบบริหารที่มีคุณภาพและธรรมาภิบาล ภายใต้ยุทธศาสตร์ 3 ด้าน คือ 1. เพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ วิจัยและนวัตกรรม 2. เพื่อขับเคลื่อนให้มหาวิทยาลัยเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูงและมีธรรมาภิบาล 3. เพื่อการเป็นมหาวิทยาลัยที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2564)

รูปที่ 1 แสดงยุทธศาสตร์ 3 ด้านหรือ 3 เสาหลักของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจและแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าว สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580) ภายใต้บริบทของด้านการศึกษาประกอบด้วย แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 แผนอุดมศึกษาระยะยาว พ.ศ. 2561–2580 นโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2563–2570 และแผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. 2564-2570

ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานของคณะสังคมศาสตร์สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนา มหาวิทยาลัย รวมตลอดถึงสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าวข้างต้น งานชิ้นนี้จึงจัดทำขึ้นโดยการตรวจสอบและวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางการบริหารของคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จากบุคลากรคณะสังคมศาสตร์ ด้วยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และสังเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กร (SWOT analysis) และระบุแผนพัฒนาคณะจากผู้บริหาร คณะสังคมศาสตร์ ด้วยการศึกษาเป้าหมายทางยุทธศาสตร์ (END) แนวทางในการดำเนินการ (WAYS) และ มาตรการ/เครื่องมือ/ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (MEANS) ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) เพื่อให้สามารถระบุเป็นแผนพัฒนาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - พ.ศ.2570)

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- (1) เพื่อตรวจสอบและวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางการบริหารของคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- (2) เพื่อจัดทำแผนพัฒนาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - พ.ศ.2570)
- (3) เพื่อเสนอแนะการขับเคลื่อนและการนำยุทธศาสตร์นำไปใช้

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

(1) ขอบเขตด้านเนื้อหา งานการศึกษาชิ้นนี้เป็นการศึกษาสภาวะแวดล้อมทางการบริหารและแผนพัฒนาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 - พ.ศ.2570) จากสถานการณ์ด้านการศึกษาโดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาในระดับโลก สถานการณ์ด้านการศึกษาระดับภูมิภาคหรืออาเซียน รวมตลอดถึงสถานการณ์ด้านการศึกษาโดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาของไทย ร่วมกับกับนโยบายและแผนที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการพัฒนาการเรียนรู้และข้อมูล ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสภาวะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประกอบด้วย แผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ แผนยุทธศาสตร์ 20 ปีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รวมตลอดถึง เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ

(2) ขอบเขตด้านประชากร/ผู้ให้ข้อมูลหลัก ประกอบด้วย ผู้บริหารคณะสังคมศาสตร์ จำนวน 10 คน และ บุคลากรคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 84 คน (สายวิชาการ 51 คน และ สายปฏิบัติการ 33 คน) รวม 94 คน

(3) ขอบเขตด้านระยะเวลา ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย 4 เดือนในช่วงเดือน กุมภาพันธ์ ถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ.2566

1.4 ระเบียบวิธีการศึกษา

แบบแผนการศึกษา

งานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสนทนากลุ่ม

ลักษณะตัวอย่างหรือประชากรที่ทำการศึกษา

ประชากรในการศึกษา

กลุ่มบุคคลผู้มีส่วนได้เสียกับคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การเลือกตัวอย่าง

การสุ่มแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น (Nonprobability Sampling) โดยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ขนาดตัวอย่าง

ผู้บริหารคณะสังคมศาสตร์ จำนวน 10 คน และ บุคลากรคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 84 คน (สายวิชาการ 51 คน และ สายปฏิบัติการ 33 คน) รวม 94 คน

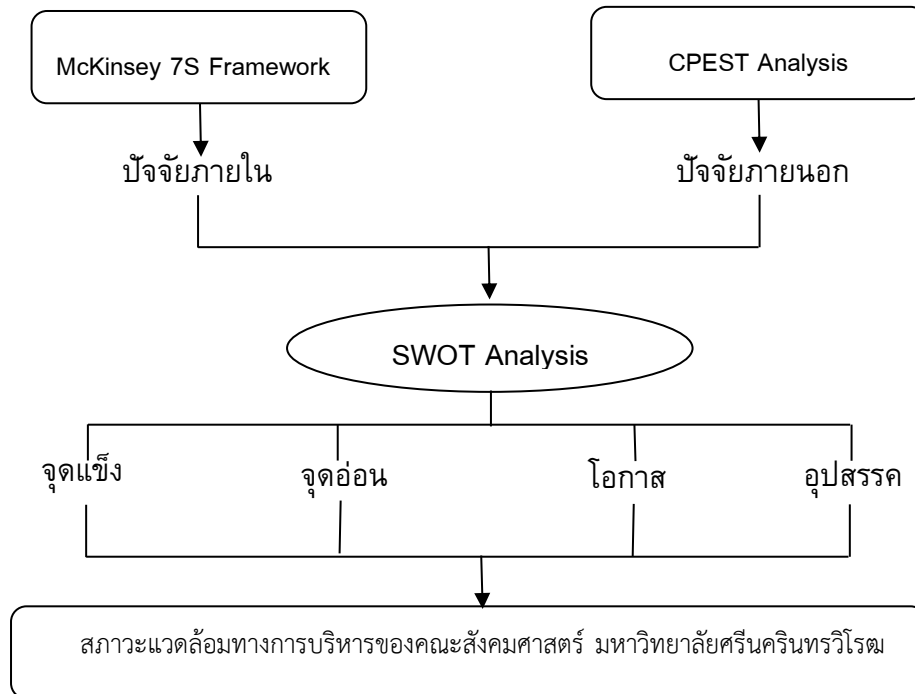
การดำเนินการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร รายงาน บทความแนวคิด และข้อมูลยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องศึกษาสถานการณ์ด้านการศึกษาระดับอุดมศึกษาโดยเฉพาะระดับอุดมศึกษาในระดับโลก สถานการณ์ด้านการศึกษาระดับภูมิภาคหรืออาเซียน รวมถึงตลอดถึงสถานการณ์ด้านการศึกษาระดับอุดมศึกษาของไทย ร่วมกับนโยบายและแผนที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการพัฒนาระบบการศึกษาระดับอุดมศึกษา รวมถึงข้อมูล แหล่งอื่นจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาเอกสาร รายงาน และข้อมูลยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสภาวะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประกอบด้วย แผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ แผนยุทธศาสตร์ 20 ปี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รวมถึงตลอดถึง เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางการบริหารด้วย SWOT Analysis กับ ผู้ให้ข้อมูลหลักคือ บุคลากรคณะสังคมศาสตร์จำนวน 84 คน (สายวิชาการ 51 คน และ สายปฏิบัติการ 33 คน) ด้วยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในจาก McKinsey 7S Framework และวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกด้วยตัวแบบ CPEST Analysis โดยรวบรวมข้อมูลจากการ

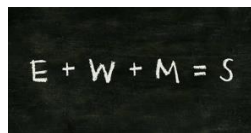
สนทนากลุ่ม (focus group discussion) จากนั้นเมื่อได้ข้อมูลจึงนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล ด้วยวิธีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กร (SWOT analysis) เพื่อให้ทราบถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ขั้นตอนที่ 3 แสดงดังภาพ

รูปที่ 2 แสดงขั้นตอนการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางการบริหารคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นตอนการกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนการประเมินสภาวะแวดล้อมภายใน และภายนอก ผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 7 ท่าน (ผู้บริหารคณะจำนวน 5 คน และหัวหน้าส่วนงานจำนวน 2 คน) เพื่อให้คะแนนถ่วงน้ำหนักรายประเด็น และการวิเคราะห์องค์กรโดยการประเมินสภาวะแวดล้อมภายในและภายนอก ผู้ให้ข้อมูลหลักบุคลากรคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 20 คน (สายวิชาการ 10 คน และ สายปฏิบัติการ 10 คน) และนำเอาข้อมูลการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในที่ได้ถ่วงน้ำหนักคะแนนแล้ว มาระบุตำแหน่งในกราฟเรดาร์ ที่สร้างระหว่างปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในเพื่อระบุตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Strategic position) ขององค์กร

ขั้นตอนที่ 5 ชั้นระบุแผนพัฒนาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 - พ.ศ.2570) กับผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ผู้บริหารคณะสังคมศาสตร์ จำนวน 10 คน ด้วยการศึกษาเป้าหมายทางยุทธศาสตร์ (END) แนวทางในการดำเนินการ (WAYS) โดยใช้แนวคิด TOWS Matrix และ มาตรการ/เครื่องมือ/ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (MEANS) ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

รูปที่ 3 แสดงขั้นการศึกษาเป้าหมายทางยุทธศาสตร์ (END) แนวทางในการดำเนินการ (WAYS) และ มาตรการ/เครื่องมือ/ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (MEANS) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ)

1.5 ข้อจำกัดของการศึกษา

ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ศึกษาเฉพาะกับบุคลากรคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ยังไม่ได้ศึกษากลุ่มบุคคลผู้มีส่วนได้เสียกับคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กลุ่มอื่นๆดังเช่น นิสิตปัจจุบัน นิสิตเก่า ผู้บริหารและบุคลากรสายสนับสนุนจากส่วนกลางของมหาวิทยาลัย เป็นต้น

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การนำไปใช้ประโยชน์ในด้าน

- (1) ในด้านวิชาการ ช่วยก่อให้เกิดองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาแผนการพัฒนาหน่วยงานระดับคณะวิชาของสถาบันการศึกษา
- (2) ในด้านนโยบาย ช่วยให้มีทางเลือกใหม่ในการดำเนินงานการพัฒนาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทที่ 2

การตรวจสอบสถานะแวดล้อมและการวิเคราะห์ทางยุทธศาสตร์

2.1 สถานะแวดล้อมภายนอก

สำหรับการตรวจสอบและวิเคราะห์สถานะแวดล้อมทางการบริหาร(สถานะแวดล้อมภายนอก)ของคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่ามีความเชื่อมโยงทั้งสถานการณ์ด้านการศึกษาโดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาในระดับโลก สถานการณ์ด้านการศึกษาในระดับภูมิภาคหรืออาเซียน รวมถึงตลอดถึงสถานการณ์ด้านการศึกษาโดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาของไทย กล่าวคือ สถานการณ์ด้านการศึกษาโดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาในระดับโลก พบว่า สังคมโลกตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันต่างให้ความสำคัญต่อการศึกษาในฐานะเป็นฐานรากที่สำคัญเพื่อการยกระดับวิถีคุณภาพชีวิตของผู้คนในทุกมิติ ด้วยเหตุนี้องค์กรทั้งในระดับสากล ระดับประเทศรวมทั้งระดับชุมชนท้องถิ่นต่างตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของการศึกษาและให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง ในระดับสากลสหประชาชาติ (UN) ได้มีกำหนดให้การศึกษาเป็นหนึ่งในเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนแห่งสหัสวรรษ 2030 (Sustainable Development Goals: SDGs) ในข้อ 4 ที่ว่าด้วยการส่งเสริมการศึกษาที่เท่าเทียมกันและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตแก่มนุษยชาติของสังคมโลก อย่างไรก็ตามสถานการณ์การศึกษาในระดับโลกโดยรวมพบว่ามีลักษณะ 1.โดยรวมนานาประเทศกำลังเน้นเรื่องของประเด็นเชิงปริมาณ โดยเฉพาะเน้นการเพิ่มจำนวนนิสิตหรือนักศึกษาในอัตราการเข้าเรียน (Literacy rate) มากกว่าการเน้นในเรื่องคุณภาพการศึกษาที่แท้จริง โดยเฉพาะประเด็นความเท่าเทียมกัน (Equality) เพราะยังมีประชากรบางกลุ่มที่ถูกกีดกันหรือมีข้อจำกัดให้ออกจากระบบการศึกษาเพราะความยากจน เพศสภาพ เชื้อชาติ สภาพสังคมเศรษฐกิจ รวมทั้งระบบการเมืองในประเทศด้วย ตัวอย่างเช่น สถานะทางด้านสงคราม และสภาพความยากจนที่เรื้อรังที่ยังเป็นปัญหารุนแรงในหลายประเทศ 2.วิกฤตการเรียนรู้ ด้วยวิกฤตด้านคุณภาพการศึกษายังเป็นปัญหาสำคัญอย่างยิ่งของสังคมโลกส่วนใหญ่ ถึงแม้ว่าในปัจจุบันทุกประเทศจะได้มีการรณรงค์การเข้าถึงข้อความรู้ที่ส่งผ่านสื่อเทคโนโลยีและกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย แต่สิ่งที่พบและเป็นปัญหามากในกลุ่มประเทศที่กำลังพัฒนาหรือด้อยพัฒนา คือ ผู้เรียนหรือนักเรียนยังมีวิธีคิดที่ต้องจำในข้อความรู้ต่างๆ ที่เกิดจากระบบการศึกษา “การกระจายความรู้แบบต่อยอด” ทำให้ขาดทักษะที่จำเป็นในการส่งผ่านข้อความรู้และการจัดการความรู้เหล่านั้น และ 3.วิกฤตความรู้ที่ได้รับไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตจริงโดยเฉพาะการ

ประกอบอาชีพ ในปัจจุบันพบว่าแม้ทั่วโลกจะมีการที่เข้าเรียนในระบบการศึกษาภาคบังคับแต่ไม่สามารถอ่านออกเขียนได้ตามทักษะพื้นฐาน ขาดทักษะการคิดคำนวณทางด้านคณิตศาสตร์อย่างถูกต้อง ยิ่งไปกว่านั้นพบว่าในบางประเทศผู้เรียนที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรียังไม่สามารถใช้ความรู้ในการประกอบอาชีพได้ และยังพบว่ายังขาดทักษะทางสังคม ซึ่งปัญหาเหล่านี้ยิ่งจะทวีความรุนแรงมากขึ้นตามลำดับ (มติชน, 2563)

สถานการณ์ด้านการศึกษาในระดับภูมิภาคหรืออาเซียนพบว่า ในปัจจุบันเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University Network Board of Trustees) หรือ AUN มีสมาชิกหลัก 30 มหาวิทยาลัยจากทุกประเทศในอาเซียน และมีสมาชิกสมทบกว่า 150 มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยต้องมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศ ให้มีทิศทางที่สอดคล้องกับประเด็นสำคัญของประเทศและภูมิภาครวมทั้งต้องมีความเป็นเลิศ ทั้งด้านวิชาการ ด้านการใช้ประโยชน์ ด้านบริหารจัดการ และด้านข้อมูล และขณะนี้ มหาวิทยาลัยได้ปรับจากการให้ความรู้ทางวิชาการเพียงอย่างเดียวไปสู่การพัฒนาทักษะที่สำคัญ (skill development) และปรับจากความรู้ในศาสตร์ใดเพียงด้านเดียว ไปสู่การรู้แบบองค์รวมและบูรณาการ (interdisciplinary) นอกจากนี้ได้ขยายบทบาทจากการสอนนักศึกษาในระดับปริญญาตรีเป็นการศึกษาสำหรับประชาชนตลอดช่วงอายุ รวมทั้งเพิ่มเติมหลักสูตรทั้งระยะสั้น ระยะกลาง หรือ non-degree ที่สอดคล้องกับความต้องการของภาคเศรษฐกิจและสังคมมากขึ้นด้วย

สำหรับสถานการณ์ด้านการศึกษาของไทยแม้ว่าในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา ประเทศไทยจะมีความก้าวหน้าในด้านการเข้าถึงการศึกษาในระดับต่างๆ รวมทั้งมีการปฏิรูปเชิงโครงสร้างเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษา แต่ประเทศไทยยังคงประสบความท้าทายอีกหลายประการ การปรับปรุงระบบการศึกษาและการพัฒนาทักษะมีส่วนสำคัญที่จะทำให้ไทยบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี รวมทั้งจะช่วยเพิ่มศักยภาพ โอกาส และความเท่าเทียมทางเศรษฐกิจภายในประเทศ และด้วยแนวโน้มการเป็นสังคมผู้สูงอายุและสัดส่วนของประชากรในวัยทำงานที่ลดลงเรื่อย ๆ ทรัพยากรมนุษย์ที่มีทักษะคือปัจจัยสำคัญของความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในอนาคต ดังนั้น คุณภาพของระบบการศึกษา ตลอดจนสมรรถนะและทักษะของผู้สำเร็จการศึกษา จึงเป็นกุญแจสำคัญที่จะตอบโจทย์ดังกล่าวแม้ยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาและการพัฒนารวมทั้งการปฏิรูประบบการศึกษาที่กำลังเกิดขึ้นในไทยจะมีเป้าหมายเพื่อตอบสนองต่อปัญหาข้างต้นแต่ความท้าทายของไทยคือจะทำอย่างไรจึงจะสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ต้องการให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมในชั้นเรียนทั่วประเทศ และ

เราจะเปลี่ยนแปลงวิธีการเรียนการสอนให้มุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะและทักษะของผู้เรียนได้อย่างไร (ยูนิเซฟ, 2562)

ทั้งนี้คณะสังคมศาสตร์ซึ่งอยู่ภายใต้ระบบการศึกษาทั้งในระดับโลก ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ ดังกล่าวข้างต้นจึงมีความเกี่ยวข้องกับนโยบายและแผนที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการพัฒนาการเรียนรู้

2.1.1 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ.2561-2580

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580 เป็นแผนการพัฒนาประเทศ ที่กำหนดกรอบและแนวทางการพัฒนาให้หน่วยงานของรัฐทุกภาคส่วนต้อง ปฏิบัติตามเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ประเทศไทยที่ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ยุทธศาสตร์ดังกล่าวมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง 2) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน 3) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ 4) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม 5) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ 6) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ทั้งนี้คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติใน 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และ 2) ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม โดย 1) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ดังคณะฯ มีวิสัยทัศน์มุ่งสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการเป็นองค์กรที่ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงนำ ความรู้พัฒนาสังคม โดยมีพันธกิจ 3 ประการ ประกอบด้วย 1) พัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีคุณภาพทางวิชาการในระดับชาติและนานาชาติ 2) พัฒนาสู่การเป็นองค์กรอัจฉริยะเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และก้าวทันความเปลี่ยนแปลง และ 3) บูรณาการองค์ความรู้เพื่อรับใช้สังคมร่วมกับเครือข่ายภายในและภายนอก สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติฯ ซึ่งให้ความสำคัญกับทรัพยากรมนุษย์ว่าเป็นปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญในการยกระดับการพัฒนาประเทศในทุกมิติไปสู่เป้าหมายการเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วที่ขับเคลื่อนโดยภูมิปัญญาและนวัตกรรม ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านนี้ คณะฯ ได้กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่จะเกิดกับนิสิตและบัณฑิตโดยมีคุณลักษณะสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ ได้แก่ (1) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและ

วัฒนธรรม ทั้ง (ก) การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน และ (ข) การส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม (2) ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งไปที่การปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 (3) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ทั้ง (ก) การส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัวยุวมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และ (ข) สร้างความตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม และ 2. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ด้วยคณะฯ มีภาควิชาย่อยจำนวน 4 ภาควิชา ประกอบด้วย ภาควิชาสังคมวิทยา ภาควิชารัฐศาสตร์ ภาควิชาประวัติศาสตร์ และ ภาควิชาภูมิศาสตร์ ทั้งนี้แม้ว่าภาควิชาต่างๆเหล่านั้นจะมีความแตกต่างกันในเนื้อหา ระเบียบวิธีการศึกษา อย่างไรก็ตามภาควิชาต่างๆของคณะมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกันด้วยการเป็นเครื่องมือหรือกลไกในการทำความเข้าใจปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมโดยเฉพาะเป็นการศึกษาเพื่อพัฒนารวมตลอดถึงการแก้ไขปัญหาสาธารณะต่างๆตั้งเป็นชื่อของคณะสังคมศาสตร์ แนวทางการศึกษาและเป้าหมายจึงมีความโน้มเอียงไปเพื่อการพัฒนา นโยบายและแนวทางการจัดการสาธารณะเพื่อแก้ปัญหาให้สังคมมีความเจริญก้าวหน้า และประชาชนมีความผาสุก เนื้อหาดังกล่าว สอดรับกับประเด็นสนใจปัญหาหลักในการจัดความเหลื่อมล้ำ และมุ่งสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านนี้ เนื้อหารายวิชาของหลักสูตรต่างๆภายในคณะที่อยู่ภายใต้ภาควิชาทั้งสี่ดังกล่าวข้างต้น จึงมีความสอดคล้องกับประเด็นประเด็นยุทธศาสตร์ชาติในด้านนี้ ประกอบด้วย (1) การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ โดยครอบคลุมประเด็น อาทิ (ก) ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานราก (ข) ปฏิรูประบบภาษีและการคุ้มครองผู้บริโภค (ค) เพิ่มผลิตภาพและคุ้มครองแรงงานไทย ให้เป็นแรงงานฝีมือที่มีคุณภาพและความริเริ่ม สร้างสรรค์ มีความปลอดภัยในการทำงาน (ง) สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข และการศึกษา โดยเฉพาะสำหรับผู้มีรายได้น้อยและกลุ่มผู้ด้อยโอกาส เป็นต้น (2) การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี โดยครอบคลุมประเด็น อาทิ (ก) กำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละกลุ่มจังหวัดในมิติต่าง ๆ (ข) จัดระบบเมืองที่เอื้อต่อการสร้างชีวิตและสังคมที่มีคุณภาพและปลอดภัยให้สามารถตอบสนองต่อสังคมสูงวัยและแนวโน้มของการขยายตัวของเมืองในอนาคต (ค) ปรับโครงสร้างและแก้ไขกฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อวางระบบและกลไกการบริหารงานในระดับภาค กลุ่มจังหวัด เป็นต้น (3) การเสริมสร้างพลังทางสังคม ครอบคลุมประเด็น อาทิ (ก) สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม และ

ภาคประชาชน (ข) สนับสนุนการพัฒนาบนฐานทุนทางสังคมและวัฒนธรรม และ (ค) สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสร้างสรรค์ เพื่อรองรับสังคม ยุคดิจิทัล เป็นต้น

2.1.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13

ตั้งราชกิจจานุเบกษา เล่ม 139 ตอนพิเศษ 258 ง ได้เผยแพร่ประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) ได้กำหนดจุดหมายไว้ 13 หมุดหมาย ครอบคลุมมิติการพัฒนา 4 มิติ ได้แก่ มิติภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย หมุดหมายที่ 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง หมุดหมายที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน หมุดหมายที่ 3 ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก หมุดหมายที่ 4 ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง หมุดหมายที่ 5 ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค หมุดหมายที่ 6 ไทยเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและอุตสาหกรรมดิจิทัลของอาเซียน มิติโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม หมุดหมายที่ 7 ไทยมี SMEs ที่เข้มแข็งมีศักยภาพสูงและสามารถแข่งขันได้ หมุดหมายที่ 8 ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ปลอดภัยเติบโตได้อย่างยั่งยืน หมุดหมายที่ 9 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลงและมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอเหมาะสม มิติความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมุดหมายที่ 10 ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ หมุดหมายที่ 11 ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มิติปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ หมุดหมายที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูงมุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต หมุดหมายที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัยมีประสิทธิภาพและตอบโจทย์ประชาชน ทั้งนี้สามารถพิจารณาได้ว่า คณะฯ มีความเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 โดยสอดคล้องกับ 2 หมุดหมาย ภายใต้มิติปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ คือ 1) หมุดหมายที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต ใน 2 ประเด็นเป้าหมายคือ (ก) คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกัน ต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉับพลันของโลก สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข และ (ข) กำลังคนมีสมรรถนะสูง สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตเป้าหมาย และสามารถ สร้างงานอนาคต และ 2) หมุดหมายที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์

ประชาชน ใน 2 ประเด็นเป้าหมาย คือ (ก) การบริการภาครัฐ มีคุณภาพ เข้าถึงได้ และ (ข) ภาครัฐที่มีขีดสมรรถนะสูง คล่องตัว

2.1.3 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการพัฒนาการเรียนรู้

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นแผนที่ใช้ในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ของยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนระดับต่าง ๆ ซึ่งเป็นการรวบรวมประเด็นร่วมเพื่อการประสานเชื่อมโยงของแต่ละแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติให้มีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย สถานการณ์รวมตลอดถึงแนวโน้มที่เกี่ยวข้อง เป้าหมายและตัวชี้วัดในการดำเนินการ โดยมีการกำหนดแนวทางการและแผนงานและหรือโครงการที่สำคัญของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติเพื่อเป็นกรอบในการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้บรรลุประสงค์หรือเป้าหมาย ทั้งนี้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติมีจำนวนรวม 23 ฉบับ โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา มีจำนวน 2 ประเด็น คือ ประเด็นที่ 11 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต และ ประเด็นที่ 12 การพัฒนาการเรียนรู้รายละเอียด โดยในรายละเอียดประเด็น 11 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มุ่งเน้นการเสริมสร้างสภาวะแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาและสร้างเสริมศักยภาพมนุษย์ รวมถึงสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย ซึ่งเป็นหน่วยที่ย่อยที่สุดเพื่อให้สามารถเป็นพลังในการขับเคลื่อนช่วยเหลือสังคม พัฒนา และยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดีเก่ง และมีคุณภาพ พร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่ง “คนไทยในอนาคตจะต้องมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคม มีวินัยรักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีทักษะที่จำเป็นในโลกในอนาคต สามารถใช้ภาษาไทยได้ดีมีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 รวมทั้งอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น ภายใต้การมีนิสัยใฝ่การเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนักพัฒนาเทคโนโลยี ระดับสูงและนวัตกรรม นักคิดผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง” และสำหรับอีกประเด็นหนึ่งคือประเด็นที่ 12 การพัฒนาการเรียนรู้ เน้นการแก้ไขปัญหาในปัจจุบัน และการเสริมสร้างรวมถึงการยกระดับการพัฒนาการศึกษา และการเรียนรู้ทั้งการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทผู้สอน การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาผู้เรียน

ให้สามารถพัฒนาและมีสิทธิในการเลือกการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองได้อย่างต่อเนื่องแม้จะออกจากระบบการศึกษาแล้ว ควบคู่กับการส่งเสริมการพัฒนาคนไทยตามพหุปัญญาให้เต็มตามศักยภาพ รวมถึงการสร้างเสริมศักยภาพผู้มีความสามารถพิเศษ ให้สามารถต่อยอดการประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคง

2.2 สภาวะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับองค์กร

ประวัติความเป็นมาโดยย่อ จากประกาศของทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง การแบ่งส่วนราชการ ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2518 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 92 ตอนที่ 166 วันที่ 21 สิงหาคม พ.ศ. 2518) ถือได้ว่าวันที่ 22 สิงหาคม เป็นวันกำเนิดของคณะสังคมศาสตร์ มีหน่วยงานในสังกัด 6 ภาควิชา และหน่วยงานสนับสนุน 1 หน่วยงาน ได้แก่ ภาควิชาบริหารธุรกิจ ภาควิชาภูมิศาสตร์ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ ภาควิชาประวัติศาสตร์ ภาควิชาสังคมวิทยา ภาควิชา รัฐศาสตร์ และสำนักงานคณบดี

ต่อมาวันที่ 26 พฤศจิกายน 2551 ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ได้แยกออกจากคณะสังคมศาสตร์ ไปเป็นสำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ และในวันที่ 7 ธันวาคม 2560 ภาควิชาบริหารธุรกิจได้แยกออกจากคณะสังคมศาสตร์ ไปเป็นคณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคม ตามประกาศการจัดตั้งส่วนงานของมหาวิทยาลัย ปัจจุบันคณะสังคมศาสตร์มีหน่วยงานในสังกัดคณะสังคมศาสตร์ รวมทั้งสิ้น 4 ภาควิชา และหน่วยงานสนับสนุน 1 หน่วยงาน ดังนี้ 1. ภาควิชาประวัติศาสตร์ (Department of History) 2. ภาควิชาภูมิศาสตร์ (Department of Geography) 3. ภาควิชาสังคมวิทยา (Department of Social sciences) 4. ภาควิชารัฐศาสตร์ (Department of Political sciences) 5. สำนักงานคณบดี (Office of Dean)

หลักสูตรระดับปริญญาตรี 6 หลักสูตร: วท.บ. (ภูมิศาสตร์และภูมิสารสนเทศ), กศ.บ.(สังคมศึกษา), ร . บ , ศ ศ. บ . (ประวัติศาสตร์), ศศ.บ. (สังคมวิทยาเพื่อ การพัฒนา), น.บ. (นิติศาสตร์) บัณฑิตศึกษา ระดับปริญญาโท 5 หลักสูตร: วท.ม. (ภูมิสารสนเทศ), ศศ.ม. (ประวัติศาสตร์), ร ป. ม. (นโยบายและการจัดการสาธารณะ), ศศ.ม. (การจัดการทาง สังคม), กศ.ม. (สังคมศึกษา) และ หลักสูตรระดับปริญญาเอก 3 หลักสูตร ปร.ด. (ภูมิสารสนเทศ), ปร.ด. (การจัดการทางสังคม), ปร.ด. (สังคม ศึกษา)

สำหรับสภาวะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประกอบด้วย แผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ แผนยุทธศาสตร์ 20 ปี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รวมตลอดถึง เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ

2.2.1 แผนด้านการอุดมศึกษา เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. 2564-2570

คณะสังคมศาสตร์ดำเนินการโดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับแผนด้านการอุดมศึกษาฯ ซึ่งมีเป้าหมายหลักเพื่อพัฒนาคุณภาพและโอกาสทางการศึกษาของคนในประเทศอย่างยั่งยืน และมุ่งเน้นให้สถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งสร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่มีประโยชน์ต่อการสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ทั้งนี้คณะได้ดำเนินการพัฒนาเนื้อหาองค์ความรู้ ตลอดจนกระบวนการจัดการเรียนการสอนของแต่ละภาควิชา และแต่ละหลักสูตรในทุกระดับเพื่อให้สามารถผลิตและพัฒนากำลังคนที่ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานและตามความต้องการของผู้เรียนรวมตลอดถึงให้มีความเหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนและแนวทางการศึกษาที่หลากหลาย โดยมีความสอดคล้องกับเป้าหมายตามแผนด้านการอุดมศึกษาฯ

เป้าหมาย 1 กำลังคนมีคุณภาพและปริมาณรองรับการพัฒนาประเทศ และการเปลี่ยนแปลงตามกระแสโลก การดำเนินการของคณะมีความสอดคล้องกับเป้าหมายย่อย ต่างๆ ประกอบด้วย เป้าหมายย่อย 1.1 บัณฑิตมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (Desired Characteristics) โดยมีความสมดุลทั้งทักษะวิชาชีพ และทักษะการดำรงชีวิต (Soft & Hard Skills) 1.5 กระบวนการจัดการศึกษามีคุณภาพ มาตรฐาน และยืดหยุ่น เหมาะสมกับผู้เรียน (Enhancing Curriculums for Desired Learning Outcomes) 1.6 ภาควิชา ภาควิชาสังคม ภาควิชา รัฐ ภาควิชา เอกชน ภาควิชา การศึกษา และสถาบันวิชาการทั้งในและต่างประเทศมีส่วนร่วมในการกำหนดและพัฒนาหลักสูตรเพื่อการผลิตบัณฑิต (Degree) และการพัฒนากำลังแรงงาน (Non - Degree) 1.7 อาจารย์มีความเป็นมืออาชีพในการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียน การสอน และมีความเชี่ยวชาญเฉพาะศาสตร์เป็นที่ยอมรับทั้งในและ นอกประเทศ

เป้าหมาย 2 งานวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม เพื่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน หลักสูตรฯ มีความสอดคล้องกับเป้าหมายย่อย คือ 2.1 ขีดความสามารถในการวิจัย สร้างองค์ความรู้ นวัตกรรมของ อุดมศึกษาที่นำไปสู่การใช้งานจริงและสร้างโอกาสทางธุรกิจ

2.2.2 แผนยุทธศาสตร์ 20 ปี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (พ.ศ. 2565– 2580)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มีวัตถุประสงค์ในการสร้างองค์ความรู้ สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดปัญญา เพื่อพัฒนาสังคม ให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติและมีคุณภาพ มีพันธกิจต่อสังคมในการจัดการเรียนการสอน การวิจัย บริการทางวิชาการ และทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม รวมถึงการสืบสานภูมิปัญญาให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ภายใต้ปรัชญา “การศึกษาคือความเจริญงอกงาม” หรือ “Education is Growth” ในการนี้ มหาวิทยาลัยได้กำหนดแนวทางการวางยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเพื่อให้สอดคล้องกับตามกรอบและทิศทางของยุทธศาสตร์ชาติ โดยได้กำหนดกรอบใหญ่ในการพัฒนามหาวิทยาลัย เป็น 3 ด้าน คือ ด้านการเป็นผู้นำทางการศึกษา ด้านการเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูงและมีธรรมาภิบาล และด้านพันธกิจสัมพันธ์เพื่อสังคม นโยบายและการดำเนินการของคณะสังคมศาสตร์ สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ฯ ในยุทธศาสตร์ที่ 1 การเป็นผู้นำทางการศึกษา ในประเด็นที่ 1 ความเป็นเลิศด้านหลักสูตรและการสอน โดยมีการดำเนินการสอดคล้องกับเป้าประสงค์เชิงกลยุทธ์ (Strategic Goals) ของมหาวิทยาลัยในข้อที่ 1. เพื่อให้ศาสตร์/หลักสูตร/การจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยมี ความเป็นเลิศ และตอบสนองทิศทางการพัฒนาประเทศ (Excellent Academy) 2. เพื่อให้งานวิจัย/นวัตกรรมมีคุณภาพสูงและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ เศรษฐกิจ สังคม และชุมชนอย่างยั่งยืน 3. เพื่อการพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก (World Class University) 4. เพื่อสร้างคนไทยให้เป็นฐานกำลังหลักแก่ประเทศ ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ให้เป็นพลเมืองที่มีคุณค่า และสร้างเครือข่ายศิษย์เก่าเพื่อพัฒนามหาวิทยาลัยอย่างยั่งยืน ในยุทธศาสตร์ที่ 2 การเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง และมีธรรมาภิบาล (High Performance and Good Governance Organization) โดยมี การดำเนินการสอดคล้องกับเป้าประสงค์เชิงกลยุทธ์ (Strategic Goals) ของมหาวิทยาลัยในข้อที่ 1. เพื่อให้มหาวิทยาลัยมีระบบและกลไกการบริหารงานที่มีธรรมาภิบาล (Good Governance) 2. เพื่อให้มหาวิทยาลัยบริหารจัดการงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สินอย่างมีประสิทธิภาพคุ้มค่าอย่างมีความมั่นคงทางการเงิน (Finance for Sustainable Development) 3. เพื่อให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยมี ศักยภาพและสมรรถนะ (Human Capacity & Human Competency) ตอบสนองต่อการบรรลุวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย 4. เพื่อขับเคลื่อนไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยอัจฉริยะ (Smart University) 5. เพื่อพัฒนามหาวิทยาลัยให้เติบโตอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Sustainable Green University) และในยุทธศาสตร์ที่ 3 พันธกิจสัมพันธ์เพื่อสังคม (Social Engagement) โดยมีการดำเนินการสอดคล้องกับ

เป้าประสงค์เชิงกลยุทธ์ (Strategic Goals) ของมหาวิทยาลัยในข้อที่ 1. เพื่อดำเนินพันธกิจสัมพันธ์ (Engagement) ที่ตอบสนองเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน [Sustainable Development Goals (SDGs)] 2. เพื่อบูรณาการศาสตร์/พันธกิจในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน/สังคมตามยุทธศาสตร์ชาติ (National Strategy)

2.2.3 เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ

เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (Education Criteria for Performance Excellence: EdPEX) ฉบับปี 2563-2566 เป็นฉบับที่สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยคณะกรรมการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ แปลงมาจากเกณฑ์ Baldrige Criteria for Performance Excellence 2019 - 2020 ของสหรัฐอเมริกา เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของการศึกษาไทย และสถาบันอุดมศึกษาสามารถใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อก้าวสู่ความเป็นเลิศในระดับนานาชาติ เกณฑ์ EdPEX มีฐานคิดมาจากความเชื่อและพฤติกรรมที่พบในองค์กรที่มีผลการดำเนินการที่ดี 11 ด้าน ประกอบด้วย มุมมองเชิงระบบ (Systems perspective) การนำองค์กรอย่างมีวิสัยทัศน์ (Visionary leadership) ความเป็นเลิศที่มุ่งเน้นผู้เรียนและลูกค้ากลุ่มอื่น (Student-and customer-centered Excellence) การให้ความสำคัญกับคน (Valuing people) การเรียนรู้ระดับองค์กรและความคล่องตัว (Organizational learning and agility) การมุ่งเน้นความสำเร็จ (Focus on success) การจัดการเพื่อนวัตกรรม (Managing for innovation) การจัดการโดยใช้ข้อมูลจริง (Management by fact) การสร้างประโยชน์ให้สังคม (Societal contributions) จริยธรรมและความโปร่งใส (Ethics and transparency) และ การส่งมอบคุณค่าและผลลัพธ์ (Delivering value and results)

2.3 การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ (STRATEGIC ANALYSIS: SWOT)

2.3.1 การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม (SWOT Analysis) ของคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยการประเมินสภาวะแวดล้อมภายในและภายนอกของคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม เพื่อค้นหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานของคณะวิชา ได้แก่ โอกาส (Opportunities) ภัยคุกคาม (Threats) จุดแข็ง (Strengths) และ จุดอ่อน (Weaknesses) ในการขับเคลื่อนการคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งการศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ วิธีการสัมภาษณ์เป็นกลุ่มหรือสนทนากลุ่ม (Focus group interview) กับบุคลากรคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 84 คน (สายวิชาการ 51 คน และ สายปฏิบัติการ 33 คน) รวม 94 คน

2.3.1.1 การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมภายในองค์กร การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมภายในของคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใช้กรอบแนวคิด McKinsey 7'S Framework ซึ่งมีตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน 7 ปัจจัย ประกอบด้วย 1) กลยุทธ์ 2) โครงสร้าง 3) ระบบ 4) รูปแบบ 5) บุคคล 6) ทักษะ และ 7) ค่านิยมร่วม เพื่อระบุ Strength (จุดแข็ง) Weakness (จุดอ่อน) ของคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

กลยุทธ์

กลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องกับคณะวิชา สืบเนื่องและจำต้องสอดคล้องกับทำแผนปฏิบัติการภายใต้แผนยุทธศาสตร์ 20 ปี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (พ.ศ. 2565–2580) ซึ่งมียุทธศาสตร์ 3 ด้าน ตอบเป้าประสงค์หลัก (Goals) 1) เพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้วิจัยและนวัตกรรม 2) เพื่อขับเคลื่อนให้มหาวิทยาลัยเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูงและมีธรรมาภิบาล และ 3) เพื่อการเป็นมหาวิทยาลัยที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม

ทั้งนี้คณะสังคมศาสตร์ จึงกำหนดยุทธศาสตร์ (หรือในที่นี้คือกลยุทธ์ระดับหน่วยงาน) ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยดังกล่าวข้างต้น 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ 2) การเป็นองค์กรที่มีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพและมีธรรมาภิบาล และ 3) การเป็นองค์กรที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม

อธิการบดีกำกับดูแลในส่วนของนโยบายและการดำเนินการ รวมถึงปฏิบัติให้สอดคล้องกับหน่วยงาน ควบคุมต่าง ๆ ที่ภาครัฐกำหนด เช่น สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน โดยเฉพาะจากกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรม (อว.) นอกจากนี้คณะสังคมศาสตร์ยังมีกลไกที่มีรองคณบดี ผู้ช่วยคณบดี ภาควิชา และสาย ปฏิบัติการ ที่ร่วมสนับสนุนการดำเนินการพันธกิจต่างๆ เช่น ฝ่ายการศึกษาผ่านคณะกรรมการฝ่าย วิชาการ ฝ่ายวิจัยผ่านคณะกรรมการวิจัย ฝ่ายแผนและงบประมาณผ่านคณะกรรมการฝ่ายแผนฯ และ ฝ่ายบริหารผ่านคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสังคมผ่านโครงการ ของฝ่ายบริการชุมชนและความร่วมมือกับเครือข่ายภายนอก และมีโครงการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม อันถือเป็นกลไกที่ครอบคลุมทั้งระบบการเรียนการสอนและการวิจัย ระบบแผนและงบประมาณ ระบบการพัฒนาบุคลากร ระบบการเงินการคลัง ระบบการสื่อสารองค์กร ระบบการประกันคุณภาพ และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร

รูปแบบ (Style)

ในที่นี่สำหรับคณะวิชา คือ รูปแบบการบริหารและการทำงาน ทั้งนี้เนื่อง ด้วยคณะสังคมศาสตร์มีโครงสร้างการบริหารที่เป็นรูปแบบของราชการ มีคณบดีเป็นผู้นำสูงสุดของ องค์กรภายใต้การกำหนดนโยบายที่มาจากสภามหาวิทยาลัยและอธิการบดี โดยมีคณะกรรมการด้าน ต่างๆ ตั้งขึ้นมาเพื่อติดตาม ตรวจสอบ ให้คำแนะนำแก่คณบดีอันเป็นรูปแบบโดยทั่วไปของการบริหาร สถาบันอุดมศึกษาซึ่งมีคณบดีเป็นประธานในการตัดสินใจสุดท้ายและมอบไปให้หน่วยงานย่อยภายใน หรือผู้เกี่ยวข้องไปปฏิบัติ โดยการทำงานจะถูกกำกับด้วยระเบียบราชการ ดังนั้น รูปแบบการ ดำเนินการแบบมีส่วนร่วมเพื่อนำนโยบายไปปฏิบัติจึงเป็นปัจจัยสำคัญต่อการบริหารงานของคณะ สังคมศาสตร์

บุคคล

บุคลากรของคณะสังคมศาสตร์จำนวน 94 คน จำแนกเป็นสายวิชาการ จำนวน 61 คน และสายปฏิบัติการ จำนวน 33 คน ทั้งนี้จำแนกตามระดับการศึกษา ดังแสดงในตาราง ที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงบุคลากรของคณะสังคมศาสตร์จำแนกตามระดับการศึกษาและประเภทของบุคลากร

สายวิชาการ รวม 61 คน				สายปฏิบัติการ รวม 33 คน				
ตำแหน่ง	รวม	ป.เอก	ป.โท	ประเภท	ป.เอก	ป.โท	ป.ตรี	<ป.ตรี
อาจารย์	31 (50.83 %)	25	8	พนักงาน (31 คน)	1	11	10	9
ผศ.	19 (31.14 %)	15	2	ข้าราชการ (1 คน)	-	1	-	-
รศ.	11 (18.03 %)	1	-	ลูกจ้างประจำ (1 คน)				1

ทักษะ

ในที่นี่สำหรับคณะวิชา คือความโดดเด่นและทักษะเชี่ยวชาญ (Skill) ของคณะวิชา มีทักษะที่เป็นจุดแข็งสำคัญ 2 ประการหลัก ประกอบด้วย 1.เป็นคณะภายใต้มหาวิทยาลัยของที่มีชื่อเสียงในระดับชาติและนานาชาติ ภายในคณะมีสาขาวิชาที่โดดเด่นและมีผู้เชี่ยวชาญที่มีชื่อเสียงในประเทศนอกจากนี้คณะวิชาเองยังได้รับการยอมรับจากสังคมในระดับต้นของประเทศ 2.เป็นคณะที่มีชื่อเสียงด้านการบริการวิชาการกับสังคมทำให้เป็นคณะวิชาที่มีทักษะในด้านการลงพื้นที่ชุมชน อันเป็นจุดแข็งและแสดงทักษะ ความทุ่มเท การเข้าถึงชุมชนที่ง่ายและเป็นที่ยอมรับและมีความโดดเด่น ทั้งนี้เพราะมีหน่วยงานอยู่ในพื้นที่และมีความผูกพันกับชุมชน

ค่านิยมร่วม

ค่านิยมร่วมของคณะคือการตระหนักรู้ของบุคลากรในคณะในการปฏิบัติตามค่านิยมที่จะทำให้คณะสังคมศาสตร์เดินไปสู่เป้าหมายที่วางไว้โดยค่านิยมร่วมของคณะสังคมศาสตร์ได้แก่ SOCSWU ประกอบด้วย

S = คานึงถึงสังคม (Society)

O = สร้างโอกาสเพื่อพัฒนา (Opportunity)

C = สร้างพลเมืองที่มีคุณธรรม (Civic Virtue)

S = รับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility)

W = สร้างปัญญา (Wisdom)

U = เป็นหนึ่งเดียวกัน (Unity)

ทั้งนี้ผู้ศึกษาได้จัดทำการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมภายในองค์กรตามขอบเขตของการศึกษา
ได้ผลลัพธ์ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมภายใน ด้วย McKinsey 7'S Framework

ประเด็นการวิเคราะห์	ประเด็นที่เป็นจุดแข็ง (S)	ประเด็นที่เป็นจุดอ่อน (W)
กลยุทธ์	S1 คณะมีการกำหนดยุทธศาสตร์ (หรือในที่นี้คือกลยุทธ์ระดับหน่วยงาน) ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของหน่วยเหนือ (มหาวิทยาลัย) โดยเฉพาะด้านสิ่งแวดล้อมและความรับผิดชอบต่อสังคม	W1 กลยุทธ์ระดับหน่วยงานของคณะฯดังกล่าวยังไม่สามารถถ่ายทอดไปจนถึงสามารถทำให้บุคลากรในหน่วยงานมีความเข้าใจกับกลยุทธ์ดังกล่าวได้อย่างทั่วถึง
โครงสร้าง	S2 คณะมีโครงสร้างองค์การและการแบ่งส่วนงานที่ชัดเจน	W2 โครงสร้างองค์การและการแบ่งส่วนงานที่ชัดเจนรวมถึงความชำนาญเฉพาะด้านของหน่วยงานย่อยเหล่านั้น ทำให้ยากต่อการปรับเปลี่ยน ไปจนถึงการหมุนเวียนงาน
ระบบ	S3 มีการระบุภารกิจ และอำนาจหน้าที่ที่ชัดเจน และมี กฎระเบียบของหน่วยเหนือยอมรับ S4 ระบบการทำงานมีรูปแบบการทำงานที่ชัดเจนแบ่งแยกตามความชำนาญเฉพาะด้านเนื่องด้วยแบ่งภาควิชาที่ชัดเจน	W3 ขั้นตอนการทำงานระบบงานมีความซับซ้อน หลายขั้นตอน W4ระบบการสั่งการภายในหน่วยงานยังคงมีลักษณะแบบบนลงล่าง
รูปแบบ	S5 มีการมอบอำนาจในการบริหารงานอย่างชัดเจนในลักษณะระบบราชการทำให้ไม่เกิดความสับสนในเรื่องสายการบังคับบัญชาและการตัดสินใจในการดำเนินงาน	W5 รูปแบบการดำเนินการภายในยังมีการมีส่วนร่วมเพื่อการนำนโยบายไปปฏิบัติไม่มากเท่าที่ควร
บุคคล	S6 บุคลากรเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านสูงรวมตลอดถึงมีความรู้กว้างขวางด้วยเป็นศาสตร์ด้านสังคมศาสตร์	W6 บุคลากรมีไม่เพียงพอกับภาระงานที่หลากหลายและต้องดูแลกลุ่มที่ต้องได้รับการเอาใจดูแลเป็นพิเศษ คือนิสิต

	S7 มีบุคลากรในหน่วยงานที่มีชื่อเสียงในวงกว้างทั้งในระดับประเทศไปจนถึงระดับนานาชาติ	
ทักษะ	S8 คณะและสาขาวิชาในคณะเป็นหน่วยงานภายใต้มหาวิทยาลัยของที่มีชื่อเสียงในระดับชาติและนานาชาติ S9 เป็นคณะที่มีชื่อเสียงด้านการบริการวิชาการกับสังคมทำให้เป็นคณะวิชาที่มีทักษะในด้านการลงพื้นที่ชุมชนและมีความผูกพันกับชุมชน	W7 กระบวนการถ่ายทอดความรู้จากผู้เชี่ยวชาญทั้งคณาจารย์รุ่นเก่าและบุคลากรรุ่นใหม่ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากเป็นทักษะแฝงเส้นที่ยากต่อการอธิบาย W8 ด้วยสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและผูกโยงกับทักษะด้านเทคโนโลยีในการปฏิบัติงานทำให้บุคลากรโดยส่วนใหญ่ของคณะเป็นคนรุ่นเก่าจึงไม่สามารถเท่าทันกับทักษะของยุคสมัยเท่าที่ควร
ค่านิยมร่วม	S10 ค่านิยมร่วมมีความชัดเจน	W 9 ทิศนคติของแต่ละช่วงวัยของบุคลากรในคณะและกลุ่มนิสิตที่เป็นหน่วยหลัก อาจทำให้ค่านิยมมีความแตกต่างกัน มีการแสดงออกให้บรรลุค่านิยมร่วมที่วางไว้แตกต่างกัน

2.3.1.2 การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมภายนอกองค์กร สำหรับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกวิเคราะห์ด้วยตัวแบบ CPEST Analysis เพื่อใช้ในการวางแผนดำเนินงานขององค์กร ประกอบด้วย 5 กลุ่มปัจจัย คือ ลูกค้า (Customer) การเมือง (Political) เศรษฐกิจ (Economic) สังคม (Social) และเทคโนโลยี (Technological) เพื่อระบุโอกาสทางสภาพแวดล้อม (O-Opportunities) และ อุปสรรคทางสภาพแวดล้อม (T-Threats) ของคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การตรวจสอบและวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมในประเด็นลูกค้า (Customer)

ลูกค้าหลักหรือที่องค์กรประเภทมหาวิทยาลัยเรียกว่านิสิตหรือนักศึกษา จากการตรวจสอบสภาพแวดล้อมในด้านนี้พบว่าแนวโน้มที่เปลี่ยนแปลงจากอดีตค่อนข้างมากสืบเนื่องจากความต้องการของลูกค้าหรือนิสิต นักศึกษา มีลักษณะความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไปโดยเฉพาะรูปแบบที่ต้องการรายวิชา โครงสร้างหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการในพัฒนาดตนเองโดยตรง

เพื่อให้สอดคล้องกับกรอบอาชีพที่ยุคสมัยปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบบริษัท หรืออาชีพอิสระส่วนตัว โดยเฉพาะกับคณะวิชาด้านสังคมศาสตร์ที่มีสาขาวิชาย่อย ดังภาควิชา ประวัติศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ และ รัฐศาสตร์ ที่อาจไม่ตอบสนองความต้องการของนิสิต นักศึกษาที่ต้องการมีความรู้ด้านเทคนิค เทคโนโลยีในการประกอบอาชีพสมัยใหม่ที่หลากหลาย รวมถึงตลอดถึงต้องมีการวิเคราะห์ลูกค้ำของสถาบันการศึกษาในรูปแบบที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เช่นต้องมีการปรับกระบวนการที่เห็นว่าจำนวนของนิสิตนักศึกษา ทั้งนี้โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยของรัฐจะมีจำนวนคงที่ไม่ลดลง และการให้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณค่าใช้จ่ายจากภาครัฐโดยไม่จำเป็นต้องปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปดังเช่นการลดงบประมาณบางส่วนกับสถาบันการศึกษา แม้กระทั่งเป็นสถาบันการศึกษาของรัฐ จนทำให้การมองว่ากิจกรรมหารายได้หรือว่านิสิตนักศึกษาเป็น ลูกค้ำนั้นไม่เหมาะสม ทั้งที่ในความเป็นจริงคำว่าลูกค้ำในที่นี้คือผู้มารับบริหารจากสถาบันการศึกษา หรือเรียกว่าผู้เรียนซึ่งย่อมมีอีกหลากหลายกลุ่ม เช่น ลูกค้ำที่เป็นผู้สูงอายุ ลูกค้ำที่เป็นศิษย์เก่า ลูกค้ำ ผู้ปกครองนิสิต เป็นอาทิ

การตรวจสอบและวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมในประเด็นการเมือง (Political)

สำหรับการตรวจสอบสภาวะแวดล้อมในประเด็นการเมือง พบว่ามีประเด็นการ วิเคราะห์ย่อยหลัก ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมทางการเมืองระหว่างประเทศ และ สภาพแวดล้อมทางการเมืองภายในประเทศ ทั้งนี้แม้ประเด็นด้านการศึกษายังคงเป็นประเด็นที่มีความสำคัญซึ่ง สถาบันทางการศึกษาย่อมได้รับผลกระทบในเชิงโอกาสเช่นที่เคยเป็นมา อย่างไรก็ตามในระดับระหว่าง ประเทศมีการกำหนดเป้าหมายให้องค์การสหประชาชาติให้ความสำคัญกับการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาใน ทิศทางเดียวกันภายใต้การพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ผ่านองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยเฉพาะองค์การสหประชาชาติ ด้วยเป้าหมายมีถึง 17 เป้าหมาย โดยการพัฒนาที่ยั่งยืนเริ่มเข้ามามี บทบาทสำคัญในกระแสสังคมโลก นับตั้งแต่ประเทศสมาชิกองค์การสหประชาชาติรวมทั้งประเทศไทย ได้ร่วมลงนามในแผนแม่บทของโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนหรือแผนปฏิบัติการ 21 เมื่อปี 2535 จนถึง ปลายปี 2558 องค์การสหประชาชาติได้ประกาศเป้าหมายการพัฒนาของโลกที่เรียกว่า เป้าหมายการ พัฒนาที่ยั่งยืน หรือ SDGs (Sustainable Development Goals) ที่มีระยะเวลาดำเนินการ 15 ปี ตั้งแต่ปี 2559 - 2573 สำหรับประเทศไทยย่อมเป็นเหมือนดั่งนานาประเทศที่ถือเป็นพันธกิจที่ทุกภาค ส่วนต้องร่วมกันขับเคลื่อนไปพร้อมกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และแผนปฏิรูปประเทศ (วรรณภา คล้าย สวน และวัชรพล พุ่มแก้ว, 2560, น.35-36) ทั้งนี้ด้วยสถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งองค์ความรู้และการ

พัฒนากำลังคนระดับสูงที่มีคุณภาพเพื่อการพัฒนาชาติอย่างยั่งยืน ที่มีจุดเน้นเพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ มีศักยภาพตรงตามความต้องการของสังคม มีความสามารถคิดวิเคราะห์ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่นมีคุณธรรม มีความรับผิดชอบ มีสุขภาวะทั้งร่างกายและจิตใจ เน้นการใช้กลยุทธ์ผ่านการนำองค์กรเชิงรุกและกลยุทธ์การเงิน รวมทั้งพัฒนาอาจารย์ให้มีความเชี่ยวชาญด้านการสอนและการวิจัยเพื่อให้ได้บัณฑิตที่พึงประสงค์ทำให้สังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2556) อย่างไรก็ตามด้วยเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนซึ่งมีถึง 17 เป้าหมาย ทำให้เกิดเป็นลักษณะการเป็นผลกระทบและความจำเป็นถึงสถานศึกษาเช่นเดียวกัน ทั้งนี้คณะที่อยู่ภายใต้หน่วยดังกล่าวจึงย่อมไม่สามารถหลีกเลี่ยงประเด็นผลกระทบนี้ได้

การตรวจสอบและวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมในประเด็นเศรษฐกิจ (Economic)

ภายใต้สถานการณ์การพัฒนาทางเศรษฐกิจ เมื่อโลกต้องเผชิญกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ซึ่งส่งผลกระทบต่อสภาวะการณาด้านต่างๆรวมทั้งที่เกิดขึ้นกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจด้วย ภาคธุรกิจของไทยจึงได้รับผลกระทบโดยเฉพาะด้านลบต่อการดำเนินธุรกิจในเกือบทุกสาขา สะท้อนให้เห็นถึงความเปราะบางของโครงสร้างทางเศรษฐกิจของไทยที่มีข้อจำกัดในการรองรับสถานการณ์วิกฤติและบริบทการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมในการแข่งขันที่รุนแรงยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีปัญหาสงครามรัสเซีย - ยูเครน ส่งผลกระทบเป็นวงกว้างต่อเศรษฐกิจโลก กลายเป็นแรงกดดันต่อการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจหลังจากที่ต้องเผชิญกับโรคโควิด-19 สถานการณ์ทางเศรษฐกิจในปัจจุบันจึงกลายเป็นภาวะซ้ำเติมปัญหาที่มีต้นทุนเดิมที่ประเทศไทยประสบอยู่ด้วยการผนวกรวมกับระบบเศรษฐกิจโลกทำให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยต้องพึ่งพาและขึ้นกับสภาพเศรษฐกิจของโลกซึ่งยังคงมีเศรษฐกิจที่ตกต่ำอย่างต่อเนื่อง

การรับมือของประเทศไทยต่อการเชื่อมโยงเข้ากับระบบเศรษฐกิจโลกและตอบรับกับปัญหาเศรษฐกิจภายในจึงมีความจำเป็น รัฐบาลได้กำหนดนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจ Thailand 4.0 หรือประเทศที่ขับเคลื่อนด้วย "เทคโนโลยีและนวัตกรรม" เพื่อเป็นต้นแบบการพัฒนาเศรษฐกิจโดยมีแนวคิดที่สำคัญคือ การสร้างความเข้มแข็งจากภายในประเทศ และการเชื่อมโยงเศรษฐกิจภายในประเทศกับเศรษฐกิจระดับโลก โดยผ่านกลไกประชารัฐ ซึ่งนับเป็นยุทธศาสตร์ในการวางเศรษฐกิจฐานรากอย่างเป็นทางการ โดยจะเป็นการรวมพลังทุกภาคส่วน ทั้งภาคประชาชน ภาคธุรกิจ รวมถึงภาคการศึกษาที่มีสถาบันการศึกษาเป็นรากฐาน ดังนั้นสภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่ต้องพึ่งพาเศรษฐกิจโลกและความ

เพราะบางของเศรษฐกิจภายในทำให้มหาวิทยาลัย รวมตลอดถึงคณะวิชาต้องปรับโครงสร้างหลักสูตร รายวิชา โครงการกิจกรรมที่ตอบสนองการร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

การตรวจสอบและวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมในประเด็นสังคม (Social)

สถานการณ์ทางสังคมและวัฒนธรรมของประเทศในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต เชื่อมโยงกับกรอบโครงสร้างใหญ่ของโครงสร้างประชากรที่เข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัย ความเปลี่ยนแปลง ย่อมส่งผลต่อสังคมโลกโดยรวมรวมถึงประเทศไทยและหน่วยย่อยอื่นๆรวมตลอดถึงสถาบันการศึกษา เช่น มหาวิทยาลัย และคณะวิชาที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะสภาวะดังกล่าวทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนกำลังคนทั้ง ในเรื่องของคุณภาพและปริมาณจากสังคมสูงวัย นอกจากนี้หากพิจารณาถึงสถานการณ์ทางวัฒนธรรม พบว่าสังคมจะมีความเป็นพหุวัฒนธรรมมากขึ้น ทั้งความท้าทายอันเกิดจากความหลากหลายทางเพศ ความท้าทายอันเกิดจากความหลากหลายทางชาติพันธุ์ และความท้าทายอันเกิดจากความหลากหลายทาง ศาสนา ซึ่งก่อให้เกิดการปะทะกันระหว่างวัฒนธรรมที่มีความแตกต่างกันหลายชั่วความเชื่อ ทั้งนี้ความ เปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างประชากรก็ดี ความเป็นพหุสังคมพหุวัฒนธรรมก็ดี กลายเป็นประเด็นทางสังคม วัฒนธรรมที่ท้าทายการจัดการและการกำหนดแนวทางการดำเนินงานของสถาบันการศึกษาที่จำเป็นต้อง ปรับเปลี่ยนแนวทางการดำเนินการโดยเฉพาะการเรียนการสอนที่มีคุณภาพแก่ผู้เรียนควบคู่ไปกับการให้ ความรู้แก่กลุ่มคนที่มีความหลากหลายที่ไม่ใช่เพียงเป็นความหลากหลายทางความเชื่อดังเช่นที่มีแต่เดิมแต่ รวมถึงบุคคลที่มีความแตกต่างในเรื่องระบบคิดและค่านิยม

จากบริบทความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนี้ สะท้อนให้เห็นถึงแนวทางการดำเนินของ สถาบันการศึกษารวมตลอดถึงคณะวิชาย่อมมีลักษณะที่มีความสลับซับซ้อนสูงขึ้นเป็นลำดับและเกี่ยวข้องกับ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่หลากหลาย คณะสังคมศาสตร์ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของมหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒซึ่งเป็นอภิกลไกหนึ่งที่สำคัญในการผลิตผู้เรียนย่อมต้องมีการปรับตัวให้ตอบสนองกับปัจจัย สภาพแวดล้อมทางสังคมดังกล่าวข้างต้น

การตรวจสอบและวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมในประเด็นเทคโนโลยี (Technological)

ดังที่เข้าใจกันโดยทั่วกันว่าปัจจุบันโลกได้เปลี่ยนผ่านเข้าสู่ยุคดิจิทัล โดยเทคโนโลยี ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว อย่างไรก็ตามเทคโนโลยีย่อมมีผลกระทบทั้งเชิงบวก และเชิงลบเช่นเครื่องมือการพัฒนาอื่นๆ ในแง่บวกย่อมก่อให้เกิดภาวะการตื่นตัวและตระหนักถึง เทคโนโลยีที่เกิดขึ้นและที่กำลังจะเกิดโดยมีการคาดการณ์ถึงเทคโนโลยีในอนาคต เช่น Internet of Things (IOT) เทคโนโลยี AI เทคโนโลยีชีวภาพ เทคโนโลยีด้านพลังงานที่สะอาด และด้านการสื่อสาร

ซึ่งผลกระทบของเทคโนโลยีเชิงบวกจะช่วยส่งเสริมความสะดวกรบาย สติปัญญาของมนุษย์ สุขภาพ และเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตามก็มีแง่บวกย่อมมีประเด็นแง่ลบของเทคโนโลยีโดยเฉพาะกับการเรียนการสอนโดยคาดหวังว่าจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้นซึ่งอาจไม่เป็นเช่นนั้นและอาจยังผลเสียต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย กล่าวคือ การใช้เทคโนโลยีเข้าช่วยเหลือด้านการเรียนรู้ที่ไม่เหมาะสมมีความสัมพันธ์กับสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาต่อผู้เรียน เช่น ผลการเรียนรู้ต่ำ การขาดเรียน การเชื่อว่าความรู้มีให้ค้นหาในระบบสารสนเทศทั้งหมดไม่มีความจำเป็นต้องเรียนรู้เพิ่มเติม เมื่ออยากรู้หรือมีความเข้าใจก็สามารถสืบค้นได้ทั้งหมด ดังนั้นไม่ว่าจะในลบบหรือแง่บวกของเทคโนโลยีก็ตามย่อมส่งผลต่อสถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัย คณะวิชาที่ต้องปรับตัวให้เท่าทันสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและมีความสลับซับซ้อนดังกล่าว

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมภายนอก ด้วยตัวแบบ CPEST

ประเด็นการวิเคราะห์	โอกาส(O-Opportunities)	อุปสรรค (T-Threats)
ลูกค้า (Customer)	O1 ลูกค้ามีความหลากหลายมากขึ้น ทั้งลูกค้ากลุ่มเดิม (นิสิต)ก็ยังคงมีจำนวนมาก และฐานลูกค้ากลุ่มใหม่ เช่น ผู้สูงอายุ ศิษย์เก่า ผู้สนใจ ความรู้ด้านสังคมศาสตร์ยังมีมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง	T1 ความต้องการของลูกค้าหรือนิสิต นักศึกษา มีลักษณะความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะรูปแบบที่ต้องการรายวิชา โครงสร้างหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการในพัฒนาตนเองโดยตรงเพื่อให้สอดคล้องกับประกอบอาชีพที่ยุคสมัยปัจจุบันทำให้คณะวิชาและหลักสูตรต้องมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเรียนการสอนและหลักสูตรให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงที่มีอยู่อย่างสม่ำเสมอ
การเมือง (Political)	O2 นโยบายด้านการศึกษายังคงเป็นนโยบายหรือประเด็นที่มีความสำคัญทั้งในระดับประเทศ และระหว่างประเทศรวมทั้งมีการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาในทิศทางเดียวกันภายใต้การพัฒนาที่	T2 ด้านนโยบายด้านศึกษามีความคาบเกี่ยวกับนโยบายและแผนการดำเนินที่หลากหลายและต้องสนองเป้าหมายในหลายระดับ ทำให้มีโครงการ แผนการดำเนินที่คณะวิชาต้องบรรลุจำนวนมากและหลากหลาย โดยเฉพาะเป้าหมาย

	ยั่งยืน (SDGs) คณะจึงมีเป้าหมายร่วมที่ค่อนข้างชัดเจน	การพัฒนาที่ยั่งยืนยังมีเป้าหมายย่อยถึง 17 เป้าหมายทำให้ยากต่อการบรรลุ
เศรษฐกิจ (Economic)	O3 คณะวิชายังคงได้รับงบประมาณการดำเนินการด้านต่างๆอยู่ตามความเหมาะสม	T3 มหาวิทยาลัย รวมตลอดถึงคณะวิชาต้องปรับโครงสร้างหลักสูตรรายวิชา โครงการกิจกรรมที่ตอบสนองการร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการแก้ไขปัญหาสถานะแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่ต้องพึ่งพาเศรษฐกิจโลกและความเปราะบางของเศรษฐกิจภายในประเทศ
สังคม (Social)	O4 สังคมทั้งในระดับระหว่างประเทศ รวมถึงประเทศไทยยังคงมีความต้องการความรู้ทางสังคมศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ ดังความรู้ ทาง ภูมิ ศาสตร์ ประวัติ ศาสตร์ สังคมวิทยา รัฐศาสตร์ ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงและประเด็นปัญหาทางสังคมยังคงมีความสำคัญ	T4 จากบริบทความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทางสังคม เช่น ภาวะสังคมผู้สูงวัย สะท้อนให้เห็นถึงแนวทางการดำเนินของสถาบันการศึกษารวมตลอดถึงคณะวิชาย่อมมีลักษณะที่มีความสลับซับซ้อนสูงขึ้นเป็นลำดับ และเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่หลากหลาย
เทคโนโลยี (Technological)	O5 มีความก้าวหน้าในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	T5 ขาดการบูรณาการของหน่วยย่อยต่างๆ

2.3.2 การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ (SWOT Analysis)

สืบเนื่องจากวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในจากกรอบแนวคิดของแมคคินซี (McKinsey 7S Framework) และวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกด้วยตัวแบบ CPEST Analysis โดยรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (focus group discussion) จากนั้นเมื่อได้ข้อมูลจึงนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล ด้วยวิธีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กร (SWOT analysis) เพื่อให้ทราบถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดง SWOT analysis คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จุดแข็ง	จุดอ่อน
S1 คณะฯมีการกำหนดยุทธศาสตร์ (หรือในที่นี้คือกลยุทธ์ระดับหน่วยงาน) ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของหน่วยเหนือ(มหาวิทยาลัย)โดยเฉพาะด้านสิ่งแวดล้อมและความรับผิดชอบต่อสังคม	W1 กลยุทธ์ระดับหน่วยงานของ คณะฯดังกล่าวยังไม่สามารถถ่ายทอดไปจนถึงสามารถทำให้บุคลากรในหน่วยงานมีความเข้าใจกับกลยุทธ์ดังกล่าวได้อย่างทั่วถึง
S2 คณะฯมีโครงสร้างองค์การและการแบ่งส่วนงานที่ชัดเจน	W2 โครงสร้างองค์การและการแบ่งส่วนงานที่ชัดเจน รวมถึงความชำนาญเฉพาะด้านของหน่วยงานย่อยเหล่านั้น ทำให้ยากต่อการปรับเปลี่ยน ไปจนถึงการหมุนเวียนงาน
S3 มีการระบุภารกิจ และอำนาจ หน้าที่ที่ชัดเจน และมี ภาระเบี่ยงของหน่วยเหนือยอมรับ	W3 ขั้นตอนการทำงานระบบงาน มีความซับซ้อนหลายขั้นตอน
S4 ระบบการทำงานมีรูปแบบการทำงานที่ชัดเจน แบ่งแยกตามความชำนาญเฉพาะด้านเนื่องด้วยแบ่งภาควิชาที่ชัดเจน	W4ระบบการสั่งการภายในหน่วยงานยังคงมีลักษณะแบบบนลงล่างตามสายการบังคับบัญชา
S5 มีการมอบอำนาจในการ บริหารงานอย่างชัดเจนใน ลักษณะระบบราชการทำให้ไม่เกิดความสับสนในเรื่องสายการบังคับบัญชาและการตัดสินใจในการดำเนินงาน	W5 รูปแบบการดำเนินการภายในยังมีการมีส่วนร่วมเพื่อการนำนโยบายไปปฏิบัติไม่มากเท่าที่ควร
S6 บุคลากรเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน สูงรวมตลอดถึงมีความรู้กว้างขวางด้วยเป็นศาสตร์ด้านสังคมศาสตร์	W6 บุคลากรมีไม่เพียงพอกับภาระงานที่หลากหลาย และต้องดูแลกลุ่มที่ต้องได้รับการเอาใจดูแลเป็นพิเศษ คือนิสิต
S7 มีบุคลากรในหน่วยหน่วยงานที่มีชื่อเสียงในวงกว้าง ทั้งในระดับประเทศไปจนถึงระดับนานาชาติ	W7 กระบวนการถ่ายทอดความรู้จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง คณาจารย์ รุ่นเก่า และบุคลากรรุ่นใหม่ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากเป็นทักษะแฝงเล่น ที่ยากต่อการอธิบาย
S8 คณะและสาขาวิชาในคณะเป็นหน่วยงานภายใต้ มหาวิทยาลัยของที่มีชื่อเสียงในระดับชาติ และนานาชาติ	W8 ด้วยสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและผูกโยงกับทักษะด้านเทคโนโลยีในการปฏิบัติงานทำให้ บุคลากรโดยส่วนใหญ่ของคณะเป็นคนรุ่นเก่าจึงไม่สามารถเท่าทันกับทักษะของยุคสมัยเท่าที่ควร

<p>S9 เป็นคณะที่มีชื่อเสียงด้านการบริการวิชาการกับสังคมทำให้เป็นคณะวิชาที่มีทักษะในด้านการลงพื้นที่ชุมชนและมีความผูกพันกับชุมชน</p> <p>S10 ค่านิยมร่วมมีความชัดเจน</p>	<p>W 9 ทักษะคติของแต่ละช่วงวัยของบุคลากรในคณะและกลุ่มนิสิตที่เป็นหน่วยหลัก อาจทำให้ค่านิยมมีความแตกต่างกัน มีการแสดงออกให้บรรลุค่านิยมร่วมที่วางไว้แตกต่างกัน</p>
--	---

โอกาส	ภาวะคุกคาม
<p>O1 ลูกค้ำมีความหลากหลายมากขึ้น ทั้งลูกค้ำกลุ่มเดิม (นิสิต)ก็ยังคงมีจำนวนมาก และฐานลูกค้ำกลุ่มใหม่ เช่น ผู้สูงอายุ ศิษย์เก่า ผู้สนใจความรู้ด้านสังคมศาสตร์ยังมีมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง</p> <p>O2 นโยบายด้านการศึกษายังคงเป็นนโยบายหรือประเด็นที่มีความสำคัญทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศรวมทั้งมีการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาในทิศทางเดียวกันภายใต้การพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) คณะจึงมีเป้าหมายร่วมที่ค่อนข้างชัดเจน</p> <p>O3 คณะวิชายังคงได้รับงบประมาณการดำเนินการด้านต่างๆอยู่ตามความเหมาะสม</p> <p>O4 สังคมทั้งในระดับระหว่างประเทศรวมถึงภายในประเทศยังคงมีความต้องการองค์ความรู้ทางสังคมศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ ดังความรู้ทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ สังคมวิทยา รัฐศาสตร์ ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงและประเด็นปัญหาทางสังคมยังคงมีความสำคัญ</p> <p>O5 มีความก้าวหน้าในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล</p>	<p>T1 ความต้องการของลูกค้ำหรือนิสิต นักศึกษา มีลักษณะความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไปโดยเฉพาะรูปแบบที่ ต้องการรายวิชา โครงสร้างหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการในพัฒนาตนเองโดยตรงเพื่อให้สอดคล้องการประกอบอาชีพที่ยุคสมัยปัจจุบันทำให้คณะวิชาและหลักสูตรต้องมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำงานโดยเฉพาะการสอนและหลักสูตรให้มีความเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงที่มีอยู่อย่างสม่ำเสมอ</p> <p>T2 ด้านนโยบายด้านการศึกษามีความคาบเกี่ยวกับนโยบายและแผนการดำเนินที่หลากหลายและต้องสนองเป้าหมายในหลายระดับทำให้มีโครงการแผนการดำเนินที่คณะวิชาต้องบรรลุจำนวนมากและหลากหลาย โดยเฉพาะเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนยังมีเป้าหมายย่อยถึง 17 เป้าหมายทำให้ยากต่อการบรรลุ</p> <p>T3 มหาวิทยาลัย รวมตลอดถึงคณะวิชาต้องปรับโครงสร้างหลักสูตร รายวิชา โครงการกิจกรรมที่ตอบสนองการร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการแก้ไขปัญหาสถานะแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่ต้องพึ่งพาเศรษฐกิจโลกและความเปราะบางของเศรษฐกิจภายในประเทศ</p> <p>T4 จากบริบทความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทางสังคม เช่น ภาวะสังคมผู้สูงวัย สะท้อนให้เห็นถึงแนวทางการดำเนินของสถาบันการศึกษารวมตลอดถึงคณะวิชาย่อมมีลักษณะที่มีความสลับซับซ้อนสูงขึ้นไปเป็นลำดับและเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่หลากหลาย</p> <p>T5 ขาดการบูรณาการของหน่วยย่อยต่างๆ</p>

ตารางที่ 6 ค่าน้ำหนักของรายการปัจจัยสภาวะแวดล้อมภายนอก ตาม CPEST Analysis

คนที่/ รายการปัจจัยสภาวะแวดล้อม ภายนอก	1	2	3	4	5	6	7	ค่าน้ำหนัก คะแนนเฉลี่ย
1) ลูกค้า	0.30	0.25	0.30	0.25	0.25	0.25	0.25	0.26
2) การเมือง	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15
3) เศรษฐกิจ	0.15	0.20	0.15	0.20	0.20	0.15	0.20	0.18
4) สังคม	0.15	0.20	0.15	0.20	0.20	0.15	0.20	0.18
5) เทคโนโลยี	0.25	0.20	0.25	0.20	0.20	0.30	0.20	0.23
น้ำหนักคะแนนรวม	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0

2.3.3.2 การวิเคราะห์องค์กรโดยการประเมินสภาวะแวดล้อมภายในและภายนอก

ผู้ศึกษาได้ส่งแบบประเมินสภาวะแวดล้อมภายในและภายนอก ให้ผู้ให้ข้อมูลหลัก บุคลากรคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 20 คน (สายวิชาการ 10 คน และสายปฏิบัติการ 10 คน) เพื่อให้ประเมินประเด็นที่จะมีผลกระทบต่อการทำงานของคณะฯ โดยให้เป็นลำดับคะแนน ประกอบด้วย

“5” คะแนน หมายถึง ส่งผลกระทบต่อการทำงานของคณะฯ มากที่สุด

“4” คะแนน หมายถึง ส่งผลกระทบต่อการทำงานของคณะฯ มาก

“3” คะแนน หมายถึง ส่งผลกระทบต่อการทำงานของคณะฯ ปานกลาง

“2” คะแนน หมายถึง ส่งผลกระทบต่อการทำงานของคณะฯ น้อย

“1” คะแนน หมายถึง ส่งผลกระทบต่อการทำงานของคณะฯ น้อยที่สุด

ผลการประเมินสภาวะแวดล้อมภายในและภายนอก สามารถสรุป คะแนนเฉลี่ยได้ดังตารางที่ 7 และ 8 โดยกลุ่มตัวอย่างประเมินประเด็นสำคัญที่มีผลกระทบต่อพัฒนาการดำเนินงานของคณะฯ แบ่งเป็นปัจจัยเชิงบวก ได้แก่ จุดแข็ง (Strengths) และโอกาส (Opportunities) ค่าคะแนนเฉลี่ยจะแสดงเป็นจำนวนเต็มบวก (+) ส่วนปัจจัยเชิงลบ ได้แก่ จุดอ่อน (Weaknesses) และภัยคุกคาม (Threats) ค่าคะแนนเฉลี่ยจะแสดงเป็นจำนวนเต็มลบ (-) จากการประเมินของกลุ่มตัวอย่าง

ทั้งนี้พบว่าปัจจัยที่เป็นจุดแข็งได้คะแนนรวมเฉลี่ย +4.23 คะแนน และปัจจัยที่เป็นจุดอ่อนได้คะแนนรวมเฉลี่ย -3.19 คะแนน ซึ่งสรุปผลได้ว่าองค์กรมีปัจจัยที่เป็นจุดแข็ง +1.04 ในขณะที่ปัจจัยภายนอกที่เป็นโอกาสได้คะแนนรวมเฉลี่ย +4.27 คะแนน และปัจจัยที่เป็นภัยคุกคามได้คะแนนรวมเฉลี่ย -3.21 คะแนน สรุปได้ว่าปัจจัยภายนอกเป็นโอกาส +1.06

ตารางที่ 7 ค่าคะแนนเฉลี่ยสภาวะแวดล้อมภายใน ตาม McKinsey 7'S Framework

ประเด็นสำคัญ	จุดแข็ง: Strengths		จุดอ่อน: Weaknesses	
	คะแนนเฉลี่ย	Strengths	คะแนนเฉลี่ย	Weaknesses
1) กลยุทธ์	4.95	S1	3.55	W1
2) โครงสร้าง	4.80	S2	3.60	W2
3) ระบบ	4.50	S3	3.35	W3
	4.20	S4	3.55	W4
4) รูปแบบ	4.40	S5	3.45	W5
5) บุคคล	4.60	S6	3.75	W6
	4.85	S7		
6) ทักษะ	4.80	S8	3.55	W7
	4.45	S9	3.45	W8
7) ค่านิยมร่วม	4.95	S10	3.65	W9
รวมคะแนนเฉลี่ย	4.23		3.19	

ตารางที่ 8 ค่าคะแนนเฉลี่ยสภาวะแวดล้อมภายนอก ตาม CPEST Analysis

ประเด็นสำคัญ	โอกาส (O-Opportunities)		อุปสรรค (T-Threats)	
	คะแนนเฉลี่ย	Opportunities	คะแนนเฉลี่ย	Threats
1) ลูกค้ำ	4.45	O1	3.35	T1
2) การเมือง	4.25	O2	3.25	T2
3) เศรษฐกิจ	4.50	O3	3.30	T3
4) สังคม	4.30	O4	2.75	T4
5) เทคโนโลยี	3.85	O5	3.40	T5
รวมคะแนนเฉลี่ย	4.27		3.21	

2.3.3.3 ค่าคะแนนถ่วงน้ำหนักและสรุปผลการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมภายในและภายนอก

ผู้ศึกษาได้คำนวณและกำหนดค่าน้ำหนักของคะแนนในการประเมินสภาวะแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกแล้ว รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 9 และ 10 โดยค่าคะแนนถ่วงน้ำหนักจะหมายถึงระดับความรุนแรงของผลกระทบต่อความสำเร็จของการพัฒนาการดำเนินงานโดยค่าที่มากจะมีผลกระทบต่อการดำเนินงานรุนแรงกว่าค่าที่น้อยกว่า ทั้งนี้ค่าคะแนนถ่วงน้ำหนักจะถูกนำไปใช้ในการจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาคณะฯ ต่อไป

ตารางที่ 9 สรุปผลคะแนนถ่วงน้ำหนักสภาวะแวดล้อมภายใน ตาม McKinsey 7'S Framework

รายการปัจจัยภายใน	ค่าน้ำหนัก (1)	คะแนนเฉลี่ย		คะแนนเฉลี่ย x ค่าน้ำหนัก		สรุปผล ((4)-(5))
		จุดแข็ง (2)	จุดอ่อน (3)	จุดแข็ง (4) = (2) x (1)	จุดอ่อน (5) = (3) x (1)	
S1: กลยุทธ์	0.20	4.95	3.55	0.99	0.71	0.28
S2: โครงสร้าง	0.10	4.80	3.60	0.48	0.36	0.12
S3: ระบบ	0.11	4.35	3.45	0.48	0.40	0.08
S4: รูปแบบ	0.10	4.40	3.45	0.44	0.35	0.09
S5: บุคคล	0.16	4.73	3.75	0.76	0.60	0.16
S6: ทักษะ	0.11	4.63	3.50	0.51	0.38	0.13
S7: ค่านิยมร่วม	0.22	4.95	3.65	1.09	0.80	0.29
รวม	1.0	4.23	3.19	4.75	3.60	1.15

ตารางที่ 10 สรุปผลคะแนนถ่วงน้ำหนักสภาวะแวดล้อมภายนอก ตาม CPEST Analysis

รายการปัจจัยภายใน	ค่าน้ำหนัก (1)	คะแนนเฉลี่ย		คะแนนเฉลี่ย x ค่าน้ำหนัก		สรุปผล ((4)-(5))
		โอกาส (2)	ภัยคุกคาม (3)	โอกาส (4) = (2) x (1)	ภัยคุกคาม (5) = (3) x (1)	
C: ลูกค้า	0.26	4.45	3.35	1.16	0.87	0.29
P: การเมือง	0.15	4.25	3.25	0.64	0.49	0.15
E: เศรษฐกิจ	0.18	4.50	3.30	0.81	0.59	0.22
S: สังคม	0.18	4.30	2.75	0.77	0.50	0.27
T: เทคโนโลยี	0.23	3.85	3.40	0.89	0.78	0.11
รวม	1.0	4.27	3.21	4.27	3.23	1.04

จากตารางที่ 9 และ 10 ได้แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยที่ถ่วงน้ำหนักแล้ว พบว่าปัจจัยที่เป็นจุดแข็ง ได้คะแนนรวมเฉลี่ย +4.75 คะแนน และปัจจัยที่เป็นจุดอ่อนได้คะแนน รวมเฉลี่ย -3.60 คะแนน ซึ่งสรุปผลได้ว่าองค์กรมีปัจจัยที่เป็นจุดแข็ง +1.15 ในขณะที่ปัจจัยภายนอกที่เป็นโอกาสได้คะแนนรวมเฉลี่ย +4.27 คะแนน และปัจจัยที่เป็นอุปสรรคได้คะแนนรวมเฉลี่ย -3.23 คะแนน สรุปได้ว่าองค์กรมีปัจจัยที่เป็นโอกาส +1.04

2.3.3.4 การประเมินตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ขององค์กร

เมื่อนำเอาข้อมูลการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในที่ได้ถ่วงน้ำหนักคะแนนแล้ว มาระบุตำแหน่งในกราฟเรดาร์ ที่สร้างระหว่างปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน สามารถระบุตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Strategic position) ขององค์กร โดยใช้แนวคิด TOWS Matrix ซึ่งสามารถแบ่งตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ได้เป็น 4 พื้นที่ที่มีความหมายต่างกัน ประกอบด้วย

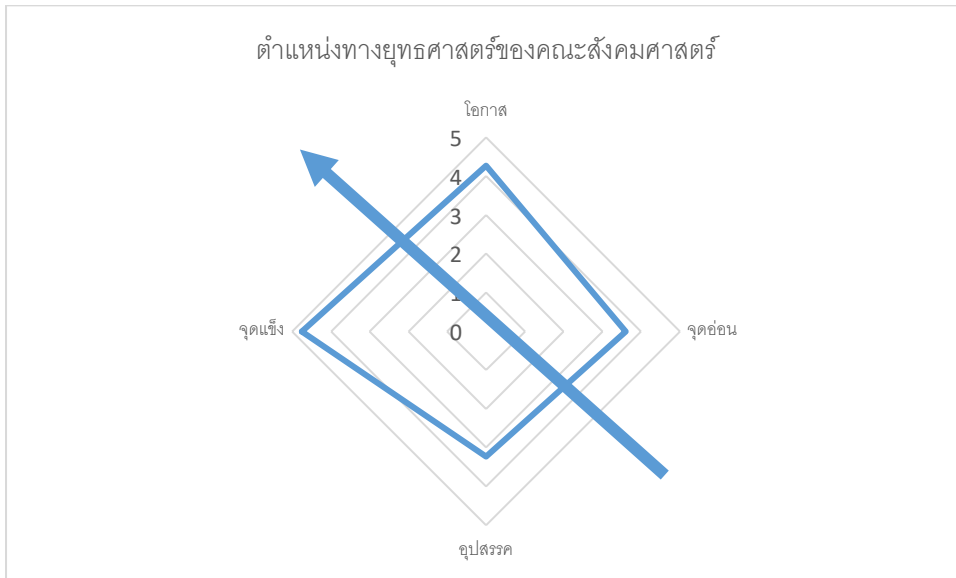
1) S-O เป็นตำแหน่งที่แสดงว่าองค์กรมีจุดแข็งที่สอดคล้องกับโอกาส องค์กรประเภทนี้จึงควรกำหนดทิศทางและกลยุทธ์เชิงรุก เพื่อรักษาความได้เปรียบเชิงยุทธศาสตร์

2) W-O เป็นตำแหน่งที่แสดงถึงโอกาสที่ได้เปรียบ แต่ภาพรวมภายในองค์กรมีจุดอ่อนที่ต้องการการแก้ไข ดังนั้นองค์กรประเภทนี้ควรดำเนินกลยุทธ์เชิงแก้ไขที่มุ่งเน้นการพัฒนาองค์กรเพื่อแก้ไขจุดอ่อนและสร้างจุดแข็งในการแข่งขัน

3) S-T เป็นตำแหน่งที่ระบุความองค์กรสามารถพึ่งพาตัวเองได้จากจุดแข็งภายใน แม้ว่าปัจจัยภายนอกจะไม่เอื้อต่อการเติบโตก็ตาม องค์กรประเภทนี้ควรดำเนินกลยุทธ์เชิงป้องกันเพื่อใช้จุดแข็งขององค์กรในการแก้ไขวิกฤตหรือสร้างโอกาส

4) W-T เป็นตำแหน่งที่แสดงให้เห็นถึงสิ่งที่จะเป็นวิกฤตในอนาคต ดังนั้น องค์กรที่อยู่ในตำแหน่งทางยุทธศาสตร์นี้ ควรเร่งการดำเนินกลยุทธ์เชิงรับ โดยแก้ไขจุดอ่อน หรือหลีกเลี่ยงภัยคุกคามที่เป็นปัญหา เพื่อหลีกเลี่ยงหรือบรรเทาความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้น

จากข้อมูลการวิเคราะห์ที่ได้จากตารางสรุปผลคะแนนถ่วงน้ำหนัก ปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลดังกล่าวมาจัดทำเป็นกราฟเรดาร์ เพื่อแสดงตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Strategic position) ของคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปรากฏดังรูปที่ 5

จากแผนภาพที่ 5 แสดงให้เห็นถึงตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่ามีตำแหน่งทางยุทธศาสตร์เอื้อต่อการพัฒนาการดำเนินการเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่มีความรุนแรงของปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก แสดงถึงองค์กรมีจุดแข็งที่สอดคล้องกับโอกาส ดังนั้นการกำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงานควรเน้นการกำหนดทิศทางและกลยุทธ์เชิงรุกเพื่อรักษาความได้เปรียบเชิงยุทธศาสตร์

บทที่ 3

แผนขององค์กร

3.1 แผนพัฒนาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 - พ.ศ.2570)

การศึกษาคั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ ประกอบด้วย (1) เพื่อตรวจสอบและวิเคราะห์สถานะแวดล้อมทางการบริหารของคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2) เพื่อระบุแผนพัฒนาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 - พ.ศ.2570) จากสถานการณ์ด้านการศึกษาโดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาในระดับโลก สถานการณ์ด้านการศึกษาระดับภูมิภาคหรืออาเซียน รวมตลอดถึงสถานการณ์ด้านการศึกษาโดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาของไทยร่วมกับกับนโยบายและแผนที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการพัฒนาการเรียนรู้และข้อมูลยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสถานะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประกอบด้วย แผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ แผนยุทธศาสตร์ 20 ปี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รวมตลอดถึงเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศจากการประมวลรายงานการศึกษาในอดีต และการวิเคราะห์สถานะแวดล้อมในปัจจุบัน พบว่าการพัฒนาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในอนาคตจะมีความเสี่ยงในหลายมิติ ทั้ง ลูกค้า การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี จึงให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์เชิงรุก เพื่อพัฒนาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3.2 เป้าหมายทางยุทธศาสตร์ (END)

วิสัยทัศน์ (Vision)

“คณะสังคมศาสตร์มุ่งสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ด้วยการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงที่ก้าวทันความเปลี่ยนแปลง ผ่านการบูรณาการความรู้เพื่อรับใช้สังคม”

พันธกิจ (Mission)

1. พัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีคุณภาพทางวิชาการในระดับชาติและนานาชาติ
2. พัฒนาสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูงก้าวทันความเปลี่ยนแปลง
3. บูรณาการองค์ความรู้เพื่อรับใช้สังคมร่วมกับเครือข่ายภายในและภายนอก

ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issues) และเป้าประสงค์ (Goals)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ผลิตบัณฑิตและกลุ่มผู้เรียนที่เกี่ยวข้องให้มีคุณภาพสามารถ

ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสังคมอย่างเท่าทันการเปลี่ยนแปลง

เป้าประสงค์

1.1 การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ทางวิชาการและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาการเรียนรู้ให้เกิดการเรียนรู้ในทุกแห่งหน

1.2 ผู้เรียนทุกช่วงวัยมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่สามารถเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงที่ก้าวทันความ

เปลี่ยนแปลงของสังคม

เป้าประสงค์

1.1 ขับเคลื่อนการเป็นคณะอัจฉริยะและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

1.2 พัฒนาระบบกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีธรรมาภิบาล

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาสู่การเป็นคณะที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม

เป้าประสงค์

3.1 ผลิตและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านสังคมศาสตร์ที่เป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการชุมชน และสังคม

3.2 สร้างความร่วมมือด้านการบริการวิชาการสู่ชุมชนร่วมกับเครือข่าย

3.3 แนวทางในการดำเนินการ (WAYS)

การกำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินการ หรือ WAYS ได้จากการวิเคราะห์สถานะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ทั้งภายในและภายนอกที่มีความสำคัญ 5 อันดับแรก ด้วยเครื่องมือ TOWS Matrix เพื่อวิเคราะห์ทางเลือกเชิงกลยุทธ์ที่เป็นไปได้และจากการวิเคราะห์ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่ามีตำแหน่งทางยุทธศาสตร์เอื้อต่อการพัฒนางานที่มีความเกี่ยวข้องกับปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกแสดงถึงองค์กรมีจุดแข็งที่สอดคล้องกับโอกาส ดังนั้นการกำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงานจึงมุ่งเน้นกลยุทธ์เชิงรุก ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ความสัมพันธ์ของจุดแข็งและโอกาส และการกำหนดกลยุทธ์เชิงรุก

ความสัมพันธ์ของจุดแข็งและโอกาส	กลยุทธ์เชิงรุก
S1O3	นำงบประมาณที่ได้รับมาดำเนินโครงการกิจกรรมของคณะที่สะท้อนตามกลยุทธ์ ของคณะและยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยให้ชัดเจนและต่อเนื่อง โดยเฉพาะด้านสิ่งแวดล้อมและความรับผิดชอบต่อสังคม
S7O1	ด้วยมีบุคลากรในหน่วยหน่วยงานที่มีชื่อเสียงในวงกว้างทั้งในระดับประเทศไปจนถึงระดับนานาชาติ คณะจึงควรสนับสนุนต่อยอดประชาสัมพันธ์และต่อยอดกับกลุ่มลูกค้ามีความหลากหลายผ่านโครงการกิจกรรมอบรม โครงการบริการวิชาการลักษณะ upskill reskill newskill
S8O2	สร้างโครงการ กิจกรรมต่างๆที่ตอบสนองความต้องการของสังคมทั้งการแก้ไขปัญหาและพัฒนาประเทศในวงกว้างทั้งระดับชาติและนานาชาติด้วยสังคมทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศยังคงต้องการองค์ความรู้ด้านสังคมศาสตร์ที่มีอยู่ในคณะวิชาและคณะวิชาอยู่ภายใต้สถานะที่ยังคงมีความได้เปรียบจากการเป็นคณะและสาขาวิชาในคณะเป็นหน่วยงานภายใต้มหาวิทยาลัยของที่มีชื่อเสียงในระดับชาติและนานาชาติ

สำหรับกลยุทธ์เชิงแก้ไข กลยุทธ์เชิงป้องกัน และกลยุทธ์เชิงรับ ที่วิเคราะห์ได้ด้วย TOWS Matrix นั้น คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาหรือขับเคลื่อนองค์กร เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ได้ โดยเมื่อพิจารณาผลที่ได้จากการทำ SWOT Analysis โดยเรียงลำดับ ความสำคัญของจุดแข็ง (Strengths: S) จุดอ่อน (Weaknesses: W) โอกาส

(Opportunities : O) และอุปสรรค (Threat : T) จากคะแนนค่าเฉลี่ยมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้ผล ดังนี้

(1) จุดแข็ง (Strengths : S) 5 อันดับแรก

S1 คณะฯมีการกำหนดยุทธศาสตร์ (หรือในที่นี้คือกลยุทธ์ระดับหน่วยงาน) ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน(มหาวิทยาลัย)โดยเฉพาะด้านสิ่งแวดล้อมและความรับผิดชอบต่อสังคม

S10 ค่านิยมร่วมมีความชัดเจน

S7 มีบุคลากรในหน่วยงานที่มีชื่อเสียงในวงกว้างทั้งในระดับประเทศไปจนถึงระดับนานาชาติ

S2 คณะฯมีโครงสร้างองค์การและการแบ่งส่วนงานที่ชัดเจน

S8 คณะและสาขาวิชาในคณะเป็นหน่วยงานภายใต้มหาวิทยาลัยของที่มีชื่อเสียงในระดับชาติและนานาชาติ

(2) จุดอ่อน (Weaknesses: W) 5 อันดับแรก

W6 บุคลากรมีไม่เพียงพอกับภาระงานที่หลากหลายและต้องดูแลกลุ่มที่ต้องได้รับการเอาใจใส่ดูแลเป็นพิเศษคือนิสิต

W 9 ทักษะของแต่ละช่วงวัยของบุคลากรในคณะและกลุ่มนิสิตที่เป็นหน่วยหลัก อาจทำให้ค่านิยมมีความแตกต่างกัน มีการแสดงออกให้บรรลุค่านิยมร่วมที่วางไว้แตกต่างกัน

W2 โครงสร้างองค์การและการแบ่งส่วนงานที่ชัดเจนรวมถึงความชำนาญเฉพาะด้านของหน่วยงานย่อยเหล่านั้น ทำให้ยากต่อการปรับเปลี่ยน ไปจนถึงการหมุนเวียนงาน

W1 กลยุทธ์ระดับหน่วยงานของ คณะฯดังกล่าวยังไม่สามารถถ่ายทอดไปจนถึงสามารถทำให้บุคลากรในหน่วยงานมีความเข้าใจกับกลยุทธ์ดังกล่าวได้อย่างทั่วถึง

W4ระบบการสั่งการภายในหน่วยงานยังคงมีลักษณะแบบบนลงล่างตามสายการบังคับบัญชา

(3) โอกาส (Opportunities : O) 5 อันดับแรก

O3 คณะวิชายังคงได้รับงบประมาณการดำเนินการด้านต่างๆอยู่ตามความเหมาะสม

O1 ลูกค้ำมีความหลากหลายมากขึ้น ทั้งลูกค้ำกลุ่มเดิม (นิสิต)ก็ยังคงมีจำนวนมาก และฐานลูกค้ำกลุ่มใหม่ เช่น ผู้สูงอายุ ศิษย์เก่า ผู้สนใจความรู้ด้านสังคมศาสตร์ยังมีมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง

O4 สังคมทั้งในระดับระหว่างประเทศรวมถึงภายในประเทศยังคงมีความต้องการองค์ความรู้ทางสังคมศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ ดังความรู้ ทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ สังคมวิทยา รัฐศาสตร์ ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงและประเด็นปัญหาทางสังคมยังคงมีความสำคัญ

O2 นโยบายด้านการศึกษายังคงเป็นนโยบายหรือประเด็นที่มีความสำคัญทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศรวมทั้งมีการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาในทิศทางเดียวกันภายใต้การพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) คณะจึงมีเป้าหมายร่วมที่ค่อนข้างชัดเจน

O5 มีความก้าวหน้าในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

(4) อุปสรรค (Threat: T) 5 อันดับแรก

T5 ขาดการบูรณาการของหน่วยย่อยต่างๆ

T1 ความต้องการของลูกค้าหรือนิสิต นักศึกษา มีลักษณะความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไปโดยเฉพาะรูปแบบที่ตรงความต้องการรายวิชา โครงสร้างหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการในพัฒนาตนเองโดยตรง เพื่อให้สอดคล้องการประกอบอาชีพที่ยุคสมัยปัจจุบันทำให้คณะวิชาและหลักสูตรต้องมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำงานโดยเฉพาะการสอนและหลักสูตรให้มีความเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงที่มีอยู่อย่างสม่ำเสมอ

T3 มหาวิทยาลัย รวมตลอดถึงคณะวิชาต้องปรับโครงสร้างหลักสูตร รายวิชา โครงการกิจกรรมที่ตอบสนองการร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการแก้ไขปัญหาสถานะแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่ต้องพึ่งพาเศรษฐกิจโลกและความเปราะบางของเศรษฐกิจภายในประเทศ

T2 ด้านนโยบายด้านการศึกษามีความคาบเกี่ยวกับนโยบายและแผนการดำเนินงานที่หลากหลายและต้องสนองเป้าหมายในหลายระดับทำให้มีโครงการ แผนการดำเนินงานที่คณะวิชาต้องบรรลุจำนวนมากและหลากหลาย โดยเฉพาะเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนยังมีเป้าหมายย่อยถึง 17 เป้าหมายทำให้ยากต่อการบรรลุ

T4 จากบริบทความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทางสังคม เช่น ภาวะสังคมผู้สูงอายุ สะท้อนให้เห็นถึงแนวทางการดำเนินของสถาบันการศึกษารวมตลอดถึงคณะวิชาย่อมมีลักษณะที่มีความสลับซับซ้อนสูงขึ้นเป็นลำดับและเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่หลากหลาย

จากนั้นวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยภายในและภายนอกที่มีความสำคัญ 5 อันดับแรก ด้วยเครื่องมือ TOWS Matrix จะทำให้ได้กลยุทธ์ออกมารวม 4 รูปแบบ ซึ่งเกิดจากการจับคู่ระหว่าง ปัจจัยภายใน (Internal Factors) และปัจจัยภายนอก (External Factors)ที่ได้มาจากการวิเคราะห์ SWOT Analysis แล้ววิเคราะห์เพื่อสร้างกลยุทธ์ใหม่ขึ้นมา ประกอบด้วย

(1) กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategies) เกิดจากการจับคู่ของจุดแข็ง (Strengths: S) และโอกาส (Opportunities: O) จึงเป็นกลยุทธ์ที่ทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับองค์กร

(2) กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategies) เกิดจากการจับคู่ของจุดอ่อน (Weaknesses: W) และโอกาส (Opportunities: O) จึงเป็นกลยุทธ์ที่ใช้โอกาสมาแก้ไขหรือลบจุดอ่อนขององค์กร

(3) กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Strategies) เกิดจากการจับคู่ของจุดแข็ง (Strengths: S) และ อุปสรรค (Threat: T) จึงเป็นกลยุทธ์ที่แก้ไขอุปสรรคที่เกิดขึ้น

(4) กลยุทธ์เชิงรับ (WT Strategies) เกิดจากการจับคู่ของจุดอ่อน (Weaknesses: W) และ อุปสรรค (Threat: T) จึงเป็นกลยุทธ์ที่ตั้งรับจุดอ่อนและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

ตารางที่ 12 การวิเคราะห์แนวทางยุทธศาสตร์ด้วย TOW Matrix

<p>ปัจจัยภายใน</p>	<p>จุดแข็ง (Strength)</p> <p>S1 คณะฯมีการกำหนดยุทธศาสตร์ (หรือในที่นี้คือกลยุทธ์ระดับหน่วยงาน) ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของหน่วยเหนือ(มหาวิทยาลัย)โดยเฉพาะด้านสิ่งแวดล้อมและความรับผิดชอบต่อสังคม</p> <p>S10 ค่านิยมร่วมมีความชัดเจน</p> <p>S7 มีบุคลากรในหน่วยงานที่มีชื่อเสียงในวงกว้างทั้งในระดับประเทศไปจนถึงระดับนานาชาติ</p> <p>S2 คณะฯมีโครงสร้างองค์การและการแบ่งส่วนงานที่ชัดเจน</p> <p>S8 คณะและสาขาวิชาในคณะเป็นหน่วยงานภายใต้มหาวิทยาลัยของที่มีชื่อเสียงในระดับชาติและนานาชาติ</p>	<p>จุดอ่อน (Weakness)</p> <p>W6 บุคลากรไม่เพียงพอกับภาระงานที่หลากหลายและต้องดูแลกลุ่มที่ต้องได้รับการเอาใจใส่ดูแลเป็นพิเศษคือนิสิต</p> <p>W 9 ทักษะของแต่ละช่วงวัยของบุคลากรในคณะและกลุ่มนิสิตที่เป็นหน่วยหลัก อาจทำให้ค่านิยมมีความแตกต่างกัน มีการแสดงออกให้บรรลุค่านิยมร่วมที่วางไว้แตกต่างกัน</p> <p>W2 โครงสร้างองค์การและการแบ่งส่วนงานที่ชัดเจน รวมถึงความชำนาญเฉพาะด้านของหน่วยงานย่อยเหล่านั้น ทำให้ยากต่อการปรับเปลี่ยน ไปจนถึงการหมุนเวียนงาน</p> <p>W1 กลยุทธ์ระดับหน่วยงานของ คณะฯดังกล่าวยังไม่สามารถถ่ายทอดไปจนถึงสามารถทำให้บุคลากรในหน่วยงานมีความเข้าใจกับกลยุทธ์ดังกล่าวได้อย่างทั่วถึง</p> <p>W4 ระบบการสั่งการภายในหน่วยงานยังคงมีลักษณะแบบบนลงล่างตามสายการบังคับบัญชา</p>
<p>ปัจจัยภายนอก</p>	<p>กลยุทธ์เชิงรุก (SO)</p> <p>S1O3 นำงบประมาณที่ได้รับมาดำเนินโครงการกิจกรรมของคณะที่สะท้อนตามกลยุทธ์ของคณะและยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยให้ชัดเจนและต่อเนื่อง โดยเฉพาะด้านสิ่งแวดล้อมและความรับผิดชอบต่อสังคม</p> <p>S7O1 ด้วยมีบุคลากรในหน่วยงานที่มีชื่อเสียงในวงกว้างทั้งในระดับประเทศไปจนถึงระดับนานาชาติ คณะฯจึงควรสนับสนุนต่อยอดประชาสัมพันธ์และต่อยอดกับกลุ่มลูกค้าที่มีความหลากหลายผ่านโครงการกิจกรรมอบรม โครงการบริการวิชาการลักษณะ upskill reskill newskill</p> <p>S8O2 สร้างโครงการ กิจกรรมต่างๆที่ตอบสนองความต้องการของสังคมทั้งการแก้ไขปัญหาและพัฒนาประเทศในวงกว้างทั้งระดับชาติและนานาชาติด้วยสังคมทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศยังคงต้องการองค์ความรู้ด้านสังคมศาสตร์ที่มีอยู่ในคณะฯ วิชาและคณะวิชาอยู่ภายใต้สภาวะที่ยังคงมีความได้เปรียบจากการเป็นคณะและสาขาวิชาในคณะเป็นหน่วยงานภายใต้มหาวิทยาลัยของที่มีชื่อเสียงในระดับชาติและนานาชาติ</p>	<p>กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO)</p> <p>O4W6 วางแผนเพิ่มจำนวนบุคลากรแก่หน่วยเหนือผ่านภาระงานงานของหน่วยที่มีองค์ความรู้ตอบสนองต่อหน่วยงานและสังคมที่หลากหลายเป็นประโยชน์แก่ทุกระดับของสังคม</p> <p>O5 W9 สร้างบรรยากาศในการทำงานด้วยระบบดิจิทัล ผ่านการช่วยเหลือส่งเสริมซึ่งกันและกันระหว่างคนที่แตกต่างกันที่มีอยู่หลายช่วงวัย และโดยเฉพาะระหว่างคณาจารย์ บุคลากรและนิสิตที่อาจมีช่องว่างระหว่างวัย ดังโครงการแลกเปลี่ยนความรู้ที่มีระหว่างกัน เช่น คณาจารย์แลกเปลี่ยนความรู้เรื่องเนื้อหา องค์ความรู้กับนิสิต นิสิตแลกเปลี่ยน องค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีกับคณาจารย์ บุคลากร</p> <p>O2W4 พยายามใช้ระบบการสั่งการภายในหน่วยงานที่แม้จะยังคงมีลักษณะแบบบนลงล่างให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินการโครงการ กิจกรรมต่างๆให้เกิดขึ้นทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ และต่อเนื่อง</p>

ตารางที่ 12 การวิเคราะห์แนวทางยุทธศาสตร์ด้วย TOW Matrix (ต่อ)

<p>ปัจจัยภายใน</p> <p>S1 คณะฯมีการกำหนดยุทธศาสตร์ (หรือในที่นี้คือกลยุทธ์ระดับหน่วยงาน) ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของหน่วยเหนือ(มหาวิทยาลัย)โดยเฉพาะด้านสิ่งแวดล้อมและความรับผิดชอบต่อสังคม</p> <p>S10 ค่านิยมร่วมมีความชัดเจน</p> <p>S7 มีบุคลากรในหน่วยงานที่มีชื่อเสียงในวงกว้างทั้งในระดับประเทศไปจนถึงระดับนานาชาติ</p> <p>S2 คณะฯมีโครงสร้างองค์การและการแบ่งส่วนงานที่ชัดเจน</p> <p>S8 คณะและสาขาวิชาในคณะเป็นหน่วยงานภายใต้มหาวิทยาลัยของที่มีชื่อเสียงในระดับชาติและนานาชาติ</p> <p>ปัจจัยภายนอก</p>	<p>จุดแข็ง (Strength)</p> <p>S1 คณะฯมีการกำหนดยุทธศาสตร์ (หรือในที่นี้คือกลยุทธ์ระดับหน่วยงาน) ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของหน่วยเหนือ(มหาวิทยาลัย)โดยเฉพาะด้านสิ่งแวดล้อมและความรับผิดชอบต่อสังคม</p> <p>S10 ค่านิยมร่วมมีความชัดเจน</p> <p>S7 มีบุคลากรในหน่วยงานที่มีชื่อเสียงในวงกว้างทั้งในระดับประเทศไปจนถึงระดับนานาชาติ</p> <p>S2 คณะฯมีโครงสร้างองค์การและการแบ่งส่วนงานที่ชัดเจน</p> <p>S8 คณะและสาขาวิชาในคณะเป็นหน่วยงานภายใต้มหาวิทยาลัยของที่มีชื่อเสียงในระดับชาติและนานาชาติ</p>	<p>จุดอ่อน (Weakness)</p> <p>W6 บุคลากรมีไม่เพียงพอกับภาระงานที่หลากหลายและต้องดูแลกลุ่มที่ต้องได้รับการเอาใจใส่ดูแลเป็นพิเศษคือนิสิต</p> <p>W 9 ทักษะคิดของแต่ละช่วงวัยของบุคลากรในคณะและกลุ่มนิสิตที่เป็นหน่วยหลัก อาจทำให้ค่านิยมมีความแตกต่างกัน มีการแสดงออกให้บรรลุค่านิยมร่วมที่วางไว้แตกต่างกัน</p> <p>W2 โครงสร้างองค์การและการแบ่งส่วนงานที่ชัดเจนรวมถึงความชำนาญเฉพาะด้านของหน่วยงานย่อยเหล่านั้น ทำให้ยากต่อการปรับเปลี่ยน ไปจนถึงการหมุนเวียนงาน</p> <p>W1 กลยุทธ์ระดับหน่วยงานของ คณะฯดังกล่าวยังไม่สามารถถ่ายทอดไปจนถึงสามารถทำให้บุคลากรในหน่วยงานมีความเข้าใจกับกลยุทธ์ดังกล่าวได้อย่างทั่วถึง</p> <p>W4 ระบบการสั่งการภายในหน่วยงานยังคงมีลักษณะแบบบนลงล่างตามสายการบังคับบัญชา</p>
<p>อุปสรรค (Threats)</p> <p>T5 ขาดการบูรณาการของหน่วยย่อยต่างๆ</p> <p>T1 ความต้องการของลูกค้ำหรือนิสิต นักศึกษา มีลักษณะความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไปโดยเฉพาะรูปแบบที่ต้องการรายวิชา โครงสร้างหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการในพัฒนาตนเองโดยตรงเพื่อให้สอดคล้องกับประกอบอาชีพ ที่ยุคสมัยปัจจุบันทำให้คณะวิชาและหลักสูตรต้องมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำงานโดยเฉพาะ การสอนและหลักสูตรให้มีความเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงที่มีอยู่อย่างสม่ำเสมอ</p> <p>T3 มหาวิทยาลัย รวมถึงองค์กรวิชาชีพต้องปรับโครงสร้างหลักสูตร รายวิชา โครงการ กิจกรรมที่ตอบสนองการร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการแก้ไขปัญหาสถานะแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่ต้องพึ่งพาเศรษฐกิจโลกและความเปราะบางของเศรษฐกิจภายในประเทศ</p> <p>T2 ด้านนโยบายด้านการศึกษามีความคาบเกี่ยวกับนโยบายและแผนการดำเนินที่หลากหลายและต้องสนองเป้าหมายในหลายระดับทำให้มีโครงการ แผนการดำเนินที่คณะวิชาต้องบรรลุจำนวนมาก และหลากหลาย โดยเฉพาะเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนยังมีเป้าหมายย่อยถึง 17 เป้าหมายทำให้ยากต่อการบรรลุ</p> <p>T4 จากบริบทความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทางสังคม เช่น ภาวะสังคมผู้สูงวัย สะท้อนให้เห็นถึงแนวทางการดำเนินของสถาบันการศึกษา รวมถึงตลอดถึงคณะวิชาย่อมมีลักษณะที่มีความสลับซับซ้อนสูงขึ้นเป็นลำดับและเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่หลากหลาย</p>	<p>กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST)</p> <p>S10T5 คณะฯควรบูรณาการหน่วยย่อยต่างๆผ่านค่านิยมร่วมของคณะฯที่มีความชัดเจนและมีอยู่ร่วมกัน</p> <p>S7T1 เนื่องจากคณะมีบุคลากรในหน่วยงานที่มีชื่อเสียงในวงกว้างทั้งในระดับประเทศไปจนถึงระดับนานาชาติ คณะจึงควรตั้งศักยภาพดังกล่าวของบุคลากรมาใช้เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้ำหรือนิสิต นักศึกษา ที่มีลักษณะความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไปและเป็นพลวัต</p>	<p>กลยุทธ์เชิงรับ (WT)</p> <p>W6T5 เนื่องจากด้วยคณะมีบุคลากรไม่เพียงพอกับภาระงานที่หลากหลายและต้องดูแลกลุ่มที่ต้องได้รับการเอาใจใส่ดูแลเป็นพิเศษคือนิสิตคณะฯจึงควรบูรณาการหน่วยย่อยต่างๆเท่าที่สามารถกระทำได้เพื่อตอบสนองภาระงานจำนวนมาก</p> <p>W2 T2 เนื่องจากด้วยโครงสร้างองค์การและการแบ่งส่วนงานของคณะที่มีความชัดเจนตามความชำนาญเฉพาะด้านของหน่วยงานย่อยซึ่งแม้จะมีข้อเสียที่ทำให้ยากต่อการปรับเปลี่ยน แต่แต่ละหน่วยก็ทราบและดำเนินภาระกิจของตนได้ดีในจุดนี้ควรนำมาตอบสนองนโยบายของมหาวิทยาลัยที่มีความหลากหลายและมีจำนวนมาก</p>

สรุปประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ ได้ตั้งตารางที่ 13 14 และตารางที่ 15

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ผลิตบัณฑิตและกลุ่มผู้เรียนที่เกี่ยวข้องให้มีคุณภาพสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสังคมอย่างเท่าทันการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย 2 เป้าประสงค์ 6 ตัวชี้วัด และ 5 กลยุทธ์ รายละเอียดตั้ง ตารางที่ 13

ตารางที่ 13 แสดงการสรุปเป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์
ผลิตบัณฑิตและกลุ่มผู้เรียนที่เกี่ยวข้องให้มีคุณภาพสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสังคมอย่างเท่าทันการเปลี่ยนแปลง	1.1 การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ทางวิชาการและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาการเรียนรู้ให้เกิดการเรียนรู้ในทุกแห่งหน	1) จำนวนบทเรียนออนไลน์สำหรับการเรียนการสอน	1) เร่งพัฒนาศักยภาพด้านเทคโนโลยีด้านการเรียนการสอนให้แก่บุคลากรจากงบประมาณที่ได้รับเพียงพอจากหน่วยเหนือ
		2) จำนวนรายวิชาที่ใช้รูปแบบการจัดการเรียน การสอนแบบผสมผสาน	2) ส่งเสริมค่านิยมเรื่องการเรียนการสอนที่มีความหลากหลายให้แก่บุคลากรที่มีความสามารถเป็นต้นทุนเดิมอยู่แล้ว
		3) จำนวนห้องเรียน smart classroom	3) สร้างความตระหนัก และเพิ่มพูนความรู้ด้าน smart classroom ผ่านข้อดีของการใช้ประโยชน์จากงบประมาณที่ได้รับเพียงพอจากหน่วยเหนือ
		4) จำนวนงานวิจัย บทความวิจัย บทความวิชาการที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม	4) สนับสนุนการผลิตผลงานวิชาการและการสร้างสรรค์ที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม
	1.2 ผู้เรียนทุกช่วงวัยมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่สามารถเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง	1) จำนวนหลักสูตรระยะสั้นเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีการเผยแพร่ผ่านช่องทางออนไลน์	บูรณาการองค์ความรู้จากภาควิชาต่างๆ เพื่อการผลิตหลักสูตร การอบรม โครงการบริการวิชาการลักษณะ upskill reskill newskill ที่หลากหลายและนำเสนอในระบบออนไลน์
		2) จำนวนผู้เข้าชมแหล่งเรียนรู้ นอกชั้นเรียนทั้งแบบในสถานที่รวมทั้งช่องทางออนไลน์สำหรับบุคคลหลากหลายกลุ่ม	

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงที่ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงของสังคม ประกอบด้วย 2 เป้าประสงค์ 5 ตัวชี้วัด และ 4 กลยุทธ์ รายละเอียดดัง ตารางที่ 14

ตารางที่ 14 แสดงการสรุปเป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์
สร้างความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงที่ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงของสังคม	1.1 ขับเคลื่อนการเป็นคณะอัจฉริยะและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	1)จำนวนโครงการพัฒนาระบบดิจิทัลเพื่อการทำงาน	1)เร่งพัฒนาศักยภาพด้านเทคโนโลยีด้านการทำงานให้แก่บุคลากรจากงบประมาณที่ได้รับเพียงพอกับหน่วยเหนือ
		2)จำนวนการจัดโครงการอบรมสำนักงานสีเขียวเพื่อให้ได้รับการรับรองสำนักงาน สีเขียวระดับดีขึ้นไปและได้รับการรับรองอย่างต่อเนื่อง	2)ผลักดันการสร้างความเข้าใจแก่ค่านิยมร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องประเด็นการรักษาสุขภาพแวดล้อมโดยเฉพาะ “สำนักงานสีเขียว” ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับมหาวิทยาลัยประเด็นเรื่องสิ่งแวดล้อม
	1.2 พัฒนาระบบกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ	1)มีคู่มือ/แผนผังการปฏิบัติงานในทุกส่วนงานของคณะ	1)ผลักดันการสร้างระบบมาตรฐานการให้บริการ/การดำเนินงานที่ทุกกลุ่มเข้าใจได้และเข้าถึงได้ง่ายเพื่อการตอบสนองกลุ่มเป้าหมายได้อย่างกว้างขวางและตรงจุด
		2)งานวิจัยศึกษาความพึงพอใจและความผูกพันของบุคลากร	2)ผลักดันนโยบายการปฏิบัติงานร่วมกันด้วยความผูกพันของบุคลากรผ่านแนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคมที่ทุกคนควรต้องร่วมมือร่วมใจกันทำ
		3) โครงการสัมมนาและการบริการวิชาการเพื่อชุมชนของบุคลากรที่เข้าร่วมกัน	

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาสู่การเป็นคณะที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม

ประกอบด้วย 2 เป้าประสงค์ 3 ตัวชี้วัด และ 3 กลยุทธ์ รายละเอียดดัง ตารางที่ 15

ตารางที่ 15 แสดงการสรุปเป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์
พัฒนาสู่การเป็นคณะที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม	1.1 ผลิตและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านสังคมศาสตร์ที่เป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการ ชุมชน และสังคม	1) จำนวนองค์ความรู้จากการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อสังคม	1) ผลักดันการสร้างและดำเนินการระบบศูนย์ดำเนินการ <u>กิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคม</u>
		2) ร้อยละของโครงการบริการวิชาการตามกรอบ SDGs ต่อจำนวนโครงการทั้งหมด	2) ผลักดันการสร้างความเข้าใจและดำเนินการ <u>ตามกรอบ SDGs</u>
	1.2 สร้างความร่วมมือด้านการบริการวิชาการสู่ชุมชนร่วมกับเครือข่าย	จำนวนโครงการความร่วมมือในการบริการวิชาการหรือบริการชุมชนร่วมกับเครือข่าย	ผลักดันการขับเคลื่อนการทำงานในรูปแบบบูรณาการงานกับ <u>เครือข่ายทั้งภายในและภายนอก</u>

3.4 มาตรการ/เครื่องมือ/ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (MEANS)

จากยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ที่ได้จากข้อ 3.3 สามารถนำมาจัดทำแผนงาน/โครงการ ในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ ซึ่งงานชิ้นนี้ผู้ศึกษาขอยกตัวอย่างแผนงาน/โครงการ เป้าหมายในระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570) ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 มีรายละเอียดแผนงานดังตัวอย่างตามตารางที่ 16 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 มีรายละเอียดแผนงานตามตารางที่ 17 และ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 มีรายละเอียดแผนงานตามตารางที่ 18

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

ตารางที่ 16 ตัวอย่างแผนงาน/โครงการ เป้าหมายในระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 (เป้าประสงค์ที่หนึ่ง)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1			ผลิตบัณฑิตและกลุ่มผู้เรียนที่เกี่ยวข้องให้มีคุณภาพสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสังคมอย่างเท่าทันการเปลี่ยนแปลง					
เป้าประสงค์ที่ 1			การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ทางวิชาการและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาการเรียนรู้ให้เกิดการเรียนรู้ในทุกแห่งหน					
กลยุทธ์ที่ 1.1			เร่งพัฒนาศักยภาพด้านเทคโนโลยีด้านการเรียนการสอนให้แก่บุคลากร จากงบประมาณที่ได้รับเพียงพอกับหน่วยเหนือ					
แผนงานที่ 1.1.1			การพัฒนาศักยภาพด้านเทคโนโลยีด้านการเรียนการสอนให้แก่บุคลากร					
โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย ปี พ.ศ.					ผู้รับผิดชอบ
			66	67	68	69	70	
โครงการพัฒนาศักยภาพด้านเทคโนโลยีสำหรับการเรียนการสอน	เพื่อให้บุคลากรสามารถสื่อสารด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อใช้ในการสอนได้	ร้อยละของงานหรือรายวิชาที่สอนมีการใช้เทคนิคที่ได้รับจากโครงการไปประยุกต์ใช้	20	30	40	50	60	รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิเทศสัมพันธ์ /ผู้อำนวยการสำนักงานคณบดี

ตารางที่ 16 ตัวอย่างแผนงาน/โครงการ เป้าหมายในระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 (เป้าประสงค์ที่หนึ่ง) (ต่อ)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1			ผลิตบัณฑิตและกลุ่มผู้เรียนที่เกี่ยวข้องให้มีคุณภาพสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสังคมอย่างเท่าทันการเปลี่ยนแปลง					
เป้าประสงค์ที่ 1			การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ทางวิชาการและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาการเรียนรู้ให้เกิดการเรียนรู้ในทุกแห่งหน					
กลยุทธ์ที่ 1.2			ส่งเสริมค่านิยมเรื่องการเรียนการสอนที่มีความหลากหลายให้แก่บุคลากรที่มี ความสามารถเป็นต้นทุนเดิมอยู่แล้ว					
แผนงานที่ 1.2.1			การพัฒนาศักยภาพด้านการเรียนการสอนให้แก่คณาจารย์					
โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย ปี พ.ศ.					ผู้รับผิดชอบ
			66	67	68	69	70	
โครงการอบรมการใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน	เพื่อให้คณาจารย์สามารถสื่อสารกับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน	ร้อยละของรายวิชาที่สอนมีการใช้เทคนิคที่ได้รับจากโครงการไปประยุกต์ใช้	20	30	40	50	60	รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิเทศสัมพันธ์ /หัวหน้าภาควิชา

ตารางที่ 16 ตัวอย่างแผนงาน/โครงการ เป้าหมายในระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 (เป้าประสงค์ที่หนึ่ง) (ต่อ)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1		ผลิตบัณฑิตและกลุ่มผู้เรียนที่เกี่ยวข้องให้มีคุณภาพสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสังคมอย่างเท่าทันการเปลี่ยนแปลง						
เป้าประสงค์ที่ 1		การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ทางวิชาการและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาการเรียนรู้ให้เกิดการเรียนรู้ในทุกแห่งหน						
กลยุทธ์ที่ 1.3		สร้างความตระหนัก และเพิ่มพูนความรู้ด้าน smart classroom ผ่านข้อดีของการใช้ประโยชน์จาก ระบบปริมาณที่ได้รับเพียงพอจากหน่วยเหนือ						
แผนงานที่ 1.3.1		การพัฒนาศักยภาพการใช้เทคโนโลยีด้านการเรียนการสอนให้แก่คณาจารย์						
โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย ปี พ.ศ.					ผู้รับผิดชอบ
			66	67	68	69	70	
โครงการอบรมการใช้ smart classroom	เพื่อให้คณาจารย์สามารถสื่อสารกับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพผ่านการใช้ smart classroom	ร้อยละของรายวิชาที่สอนมีการใช้เทคนิคที่ได้รับจากโครงการไปประยุกต์ใช้	20	30	40	50	60	รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิเทศสัมพันธ์ /หัวหน้าภาควิชา

ตารางที่ 16 ตัวอย่างแผนงาน/โครงการ เป้าหมายในระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 (เป้าประสงค์ที่หนึ่ง) (ต่อ)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1			ผลิตบัณฑิตและกลุ่มผู้เรียนที่เกี่ยวข้องให้มีคุณภาพสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสังคมอย่างเท่าทันการเปลี่ยนแปลง					
เป้าประสงค์ที่ 1			การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ทางวิชาการและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาการเรียนรู้ให้เกิดการเรียนรู้ในทุกแห่งหน					
กลยุทธ์ที่ 1.4			สนับสนุนการผลิตผลงานวิชาการและการสร้างสรรค์ที่ สอดคล้องกับความต้องการของสังคม					
แผนงานที่ 1.4.1			การพัฒนาศักยภาพด้านการผลิตงานวิชาการให้แก่คณาจารย์					
โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย ปี พ.ศ.					ผู้รับผิดชอบ
			66	67	68	69	70	
โครงการการผลิตผลงานวิชาการและการสร้างสรรค์ที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม	เพื่อให้คณาจารย์สามารถผลิตผลงานทางวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ	มีการผลิตผลงานวิชาการและการสร้างสรรค์ที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม	20	30	40	50	60	ผู้ช่วยคณบดี ฝ่ายวิจัย /หัวหน้า ภาควิชา

ตารางที่ 16 ตัวอย่างแผนงาน/โครงการ เป้าหมายในระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 (เป้าประสงค์ที่สอง)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1			ผลิตบัณฑิตและกลุ่มผู้เรียนที่เกี่ยวข้องให้มีคุณภาพสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสังคมอย่างเท่าทันการเปลี่ยนแปลง					
เป้าประสงค์ที่ 2			ผู้เรียนทุกช่วงวัยมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่สามารถเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง					
กลยุทธ์ที่ 2.1			บูรณาการองค์ความรู้จากภาควิชาต่างๆเพื่อการผลิตหลักสูตร การอบรม โครงการบริการวิชาการลักษณะ upskill reskill newskill ที่หลากหลาย และนำเสนอในระบบออนไลน์					
แผนงานที่ 2.1.1			การพัฒนาศักยภาพการผลิตหลักสูตรระยะสั้นเพื่อพัฒนากลุ่มผู้เรียนที่หลากหลาย					
โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย ปี พ.ศ.					ผู้รับผิดชอบ
			66	67	68	69	70	
โครงการการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพแก่ผู้สูงอายุ	เพื่อให้ความรู้และการใช้เทคโนโลยีแก่กลุ่มผู้สูงอายุ	มีการผลิตสื่อการสอนในเรื่องการใช้เทคโนโลยีแก่กลุ่มผู้สูงอายุลงในระบบออนไลน์หน้าเว็บไซต์คณะในลักษณะการ upskill reskill newskill	1	2	3	4	5	ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายบริการวิชาการ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงที่ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงของสังคม

ตารางที่ 17 ตัวอย่างแผนงาน/โครงการ เป้าหมายในระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 (เป้าประสงค์ที่หนึ่ง)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2		สร้างความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงที่ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงของสังคม						
เป้าประสงค์ที่ 1		ขับเคลื่อนการเป็นคณะอัจฉริยะและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม						
กลยุทธ์ที่ 2.1		เร่งพัฒนาศักยภาพด้านเทคโนโลยีด้านการงานให้แก่บุคลากร <u>จากงบประมาณที่ได้รับเพียงพอก</u> <u>หน่วยเหนือ</u>						
แผนงานที่ 2.1.1		การพัฒนาศักยภาพการใช้เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการทำงานให้แก่บุคลากร						
โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย ปี พ.ศ.					ผู้รับผิดชอบ
			66	67	68	69	70	
โครงการพัฒนาระบบดิจิทัลเพื่อการทำงานสำนักงาน	เพื่อให้การทำงานสำนักงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	มีการพัฒนาระบบดิจิทัลเพื่อการทำงานสำนักงาน (จำนวนระบบ)	2	3	4	5	7	รองคณบดีฝ่ายบริหารและทรัพยากรบุคคล และผู้อำนวยการสำนักงาน คณบดี

ตารางที่ 17 ตัวอย่างแผนงาน/โครงการ เป้าหมายในระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 (เป้าประสงค์ที่หนึ่ง)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2			สร้างความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงที่ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงของสังคม					
เป้าประสงค์ที่ 1			ขับเคลื่อนการเป็นคณะอัจฉริยะและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม					
กลยุทธ์ที่ 2.2			ผลักดันการสร้างความเข้าใจแก่ค่านิยมร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องประเด็นการรักษาสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะ “สำนักงานสีเขียว” <u>ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับมหาวิทยาลัยประเด็นเรื่องสิ่งแวดล้อม</u>					
แผนงานที่ 2.2.1			การพัฒนาศักยภาพของหน่วยงานในด้านการเป็นส่วนหนึ่งของการรักษาสภาพแวดล้อม					
โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย ปี พ.ศ.					ผู้รับผิดชอบ
			66	67	68	69	70	
โครงการอบรมสำนักงานสีเขียว	เพื่อให้คณะวิชาได้รับการรับรองสำนักงานสีเขียวระดับดีขึ้นและได้รับการรับรองอย่างต่อเนื่อง	คณะวิชาได้รับการรับรองสำนักงานสีเขียวในระดับที่ดีขึ้น	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	รองคณบดีฝ่ายบริหารและทรัพยากรบุคคล และผู้อำนวยการสำนักงานคณบดี

ตารางที่ 17 ตัวอย่างแผนงาน/โครงการ เป้าหมายในระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 (เป้าประสงค์ที่สอง)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2			สร้างความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงที่ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงของสังคม					
เป้าประสงค์ที่ 2			พัฒนาระบบกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีธรรมาภิบาล					
กลยุทธ์ที่ 2.1			ผลักดันการสร้างระบบมาตรฐานการให้บริการ/การดำเนินงานที่ทุกกลุ่มเข้าใจได้และเข้าถึงได้ง่าย เพื่อการตอบสนองกลุ่มเป้าหมายได้อย่างกว้างขวางและตรงจุด					
แผนงานที่ 2.1.1			การพัฒนาศักยภาพของหน่วยงานในด้านการให้บริการ/การดำเนินงาน					
โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย ปี พ.ศ.					ผู้รับผิดชอบ
			66	67	68	69	70	
โครงการการจัดทำคู่มือ/แผนผังการปฏิบัติงานในแต่ละส่วนงานของคณะ	เพื่อให้คณะวิชามีคู่มือ/แผนผังการปฏิบัติงานในแต่ละส่วนงานของคณะ	จำนวนคู่มือ/แผนผังการปฏิบัติงานในแต่ละส่วนงานของคณะ	2	4	6	8	10	รองคณบดีฝ่ายบริหารและทรัพยากรบุคคล และผู้อำนวยการสำนักงาน คณบดี

ตารางที่ 17 ตัวอย่างแผนงาน/โครงการ เป้าหมายในระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 (เป้าประสงค์ที่สอง)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2			สร้างความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงที่ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงของสังคม					
เป้าประสงค์ที่ 2			พัฒนาระบบกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีธรรมาภิบาล					
กลยุทธ์ที่ 2.2			ผลักดันนโยบายการ ปฏิบัติงานร่วมกันด้วยความผูกพันของบุคลากรผ่านแนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคมที่ทุกคน <u>ควรต้องร่วมมือร่วมใจกันทำ</u>					
แผนงานที่ 2.2.1			การพัฒนาศักยภาพของหน่วยงานผ่านการทำงานแบบมีส่วนร่วม					
โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย ปี พ.ศ.					ผู้รับผิดชอบ
			66	67	68	69	70	
โครงการสนับสนุนการและการบริการวิชาการเพื่อชุมชนของบุคลากรที่ทำร่วมกัน	เพื่อคณะวิชามีโครงการบริการวิชาการเพื่อชุมชนอย่างมีส่วนร่วมของบุคลากรในหน่วยงาน	จำนวนโครงการบริการวิชาการเพื่อชุมชนอย่างมีส่วนร่วมของบุคลากรในหน่วยงาน	1	2	3	4	5	รองคณบดีฝ่ายบริหารและทรัพยากรบุคคลและผู้อำนวยการสำนักงานคณบดี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาสู่การเป็นคณะที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม

ตารางที่ 18 ตัวอย่างแผนงาน/โครงการ เป้าหมายในระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 (เป้าประสงค์ที่หนึ่ง)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3			พัฒนาสู่การเป็นคณะที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม					
เป้าประสงค์ที่ 1			ผลิตและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านสังคมศาสตร์ที่เป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการ ชุมชน และสังคม					
กลยุทธ์ที่ 3.1			ผลักดันการสร้างและดำเนินการระบบศูนย์ดำเนินการ กิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคม					
แผนงานที่ 3.1.1			การพัฒนาศักยภาพด้านการรับผิดชอบต่อสังคมของบุคลากรในคณะ					
โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย ปี พ.ศ.					ผู้รับผิดชอบ
			66	67	68	69	70	
โครงการกิจกรรมให้ความรู้แก่สังคมผ่านศูนย์เอเชียแปซิฟิก	เพื่อให้ความรู้แก่สังคมในประเด็นที่น่าสนใจที่เกิดขึ้นในสังคมสมัยใหม่	จำนวนโครงการให้ความรู้แก่สังคมของศูนย์เอเชียแปซิฟิก	5	6	7	8	9	ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายบริการชุมชนและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม/ผู้อำนวยการสำนักงานคณบดี

ตารางที่ 18 ตัวอย่างแผนงาน/โครงการ เป้าหมายในระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 (เป้าประสงค์ที่หนึ่ง) – (ต่อ)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3			พัฒนาสู่การเป็นคณะที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม					
เป้าประสงค์ที่ 1			ผลิตและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านสังคมศาสตร์ที่เป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการ ชุมชน และสังคม					
กลยุทธ์ที่ 3.2			ผลักดันการสร้างความเข้าใจและดำเนินกิจกรรม ตามกรอบ SDGs					
แผนงานที่ 3.2.1			การพัฒนาศักยภาพด้านความรับผิดชอบต่อสังคมของบุคลากรในคณะ					
โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย ปี พ.ศ.					ผู้รับผิดชอบ
			66	67	68	69	70	
โครงการบริการวิชาการตามกรอบ SDGs	เพื่อบริการวิชาการแก่สังคมในประเด็นตามกรอบ SDGs	ร้อยละของโครงการบริการวิชาการตามกรอบ SDGs ต่อจำนวนโครงการทั้งหมด	20	30	40	50	60	ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายบริการชุมชนและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ตารางที่ 18 ตัวอย่างแผนงาน/โครงการ เป้าหมายในระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 (เป้าประสงค์ที่สอง) – (ต่อ)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3			พัฒนาสู่การเป็นคณะที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม					
เป้าประสงค์ที่ 2			สร้างความร่วมมือด้านการบริการวิชาการสู่ชุมชนร่วมกับเครือข่าย					
กลยุทธ์ที่ 2.1			ผลักดันการขับเคลื่อนการทำงานในรูปแบบบูรณาการงานกับ <u>เครือข่ายทั้งภายในและภายนอก</u>					
แผนงานที่ 2.1.1			การพัฒนาศักยภาพด้านการทำงานในรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือ					
โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย ปี พ.ศ.					ผู้รับผิดชอบ
			66	67	68	69	70	
โครงการบริการวิชาการเพื่อชุมชนที่ทำงานร่วมกับเครือข่าย	เพื่อบริการวิชาการแก่สังคมในประเด็นตามกรอบ SDGs	จำนวนโครงการความร่วมมือในการบริการวิชาการหรือบริการชุมชนร่วมกับเครือข่าย	2	3	4	5	6	ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายบริการชุมชนและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

3.5 แผนที่ยุทธศาสตร์ (STRATEGIC MAP)

ผู้ศึกษาได้จัดทำแผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategic map) ของคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยกำหนดเป้าประสงค์ในแต่ละด้านตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ EdPEX (Education Criteria for Performance Excellence) หรือจำแนกเป็น 3 หมวดตามแผนภาพที่ 6 ประกอบด้วย

1. หมวดโครงสร้างองค์กร (Organization Profile)

เป็นการบ่งบอกถึงบริบท และอธิบายวิธีการปฏิบัติการขององค์กร สภาพแวดล้อมการดำเนินการ ความสัมพันธ์ที่สำคัญในการปฏิบัติการ และความท้าทายเชิงกลยุทธ์ ซึ่งเป็นแนวทางที่ครอบคลุมระบบการจัดการ การดำเนินการองค์กรโดยรวม

เป้าประสงค์

OP1 การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ทางวิชาการและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาการเรียนรู้ให้เกิดการเรียนรู้ในทุกแห่งหน

OP2 ขับเคลื่อนการเป็นคณะอัจฉริยะและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

2. หมวดกระบวนการ (Management Process) ประกอบด้วยประเด็นการนำองค์กร: วัด

ประสิทธิผลของการนำองค์กร ประเด็นการวางแผนเชิงกลยุทธ์: วัดการบรรลุแผนงานและยุทธศาสตร์ ประเด็นการมุ่งเน้นลูกค้า: วัดความพึงพอใจ และความผูกพัน (เกี่ยวกับหลักสูตรและกลไกการสนับสนุนการเรียนรู้) ประเด็นการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้: วัดผลการเรียนรู้ขององค์กรและการแก้ปัญหา ประเด็นการมุ่งเน้นบุคลากร: วัดการสร้างและพัฒนาบุคลากร และ ประเด็นการมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ: วัดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของทุกส่วนงาน

เป้าประสงค์

MP 1 พัฒนาระบบกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีธรรมาภิบาล

3. หมวดผลลัพธ์ (Result)

พิจารณาตั้งแต่คุณภาพหลักสูตร ผลการเรียนรู้ คุณภาพงานวิจัย ประสิทธิภาพระบบงานต่างๆ ผลการมุ่งเน้นลูกค้าและผู้เรียน การสร้างความผูกพันและการพัฒนาบุคลากร การเงิน ความเป็นผู้นำ และการสนับสนุนชุมชน

เป้าประสงค์

R1 ผู้เรียนทุกช่วงวัยมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่สามารถเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง

R2 ผลิตและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านสังคมศาสตร์ที่เป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการ ชุมชน และสังคม

R3 สร้างความร่วมมือด้านการบริการวิชาการสู่ชุมชนร่วมกับเครือข่าย

แผนภาพที่ 6 แผนที่ยุทธศาสตร์ ของคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทที่ 4

ข้อเสนอแนะทางยุทธศาสตร์

ข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนและการนำยุทธศาสตร์นำไปใช้ จากการศึกษาและจัดทำแผนพัฒนาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 - พ.ศ.2570) ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนและการนำยุทธศาสตร์ไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ดังนี้

1. ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการผลิตบัณฑิตและกลุ่มผู้เรียนที่เกี่ยวข้องให้มีคุณภาพสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสังคมอย่างเท่าทันการเปลี่ยนแปลง

1.1 คณะฯ ควรให้น้ำหนักการวางสถานะของการเป็นหน่วยงานหรือองค์กรแห่งการเรียนรู้ทางวิชาการที่ยกระดับคุณภาพของตัวองค์กรเองรวมถึงลูกค้าซึ่งปัจจุบันไม่ใช่มีเพียงแค่นิสิต แต่มีลูกค้าอื่นๆ ที่หลากหลายด้วยการจัดการความรู้ เพื่อให้มีการพัฒนาปรับปรุงให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ ทั้งด้านการเรียนการสอนผ่านหลักสูตรหลากหลายรูปแบบที่ตอบสนองผู้เรียน การมีบริการที่มีประสิทธิภาพ ด้วยกระบวนการทำงานที่สามารถเพิ่มประสิทธิผลในการดำเนินพันธกิจและการบรรลุเป้าหมาย ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับห้วงเวลาที่แปรเปลี่ยนไปที่โลกมีการขับเคลื่อนเชื่อมต่อกันด้วยเทคโนโลยีจึงควรใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาการเรียนรู้ให้เกิดการเรียนรู้และสามารถก้าวไปสู่การเรียนรู้ในทุกแห่งหนในท้ายที่สุด

1.2 สืบเนื่องจากข้อก่อนหน้านี้นี้ดังที่คณะจะต้องตระหนักว่าผู้เรียนมิได้มีเพียงกลุ่มเดียวคือนิสิตปัจจุบันอีกต่อไป ดังนั้นคณะจึงควรหาแนวทางที่ตอบรับหรือตอบสนองผู้เรียนในทุกๆรูปแบบ โดยเฉพาะการพัฒนาหลักสูตรหรือโครงการที่ปรับประยุกต์ใช้กับแนวคิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) หรือในที่นี้คือการให้ความสนใจกับการพัฒนาคณะให้สามารถตอบรับหรือตอบสนองผู้เรียนทุกช่วงวัยได้ เนื่องด้วยการเรียนรู้หรือความต้องการการเรียนรู้เปลี่ยนแปลงไปที่เป็นตามกรอบหรือที่สังคมกำหนดให้รู้ว่าควรเรียนรู้อะไรแต่ในปัจจุบันผู้เรียนอาจเริ่มต้นจากสิ่งที่ยากรู้แล้วหาความรู้ด้วยตนเองผ่านเทคโนโลยีที่มีข้อมูลอยู่อย่างหลากหลายไม่จำเป็นต้องเป็นความรู้จากชั้นเรียนเท่านั้นไม่จำเป็นต้องเอาความรู้ไปใช้ในการสอบ แต่อาจจะเป็นการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตัวเอง สร้างอาชีพ สร้างรายได้ เสริมทักษะบางอย่าง หรือเพื่อให้เราสนุกกับการได้ลองเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ คณะฯ จึงควรตระหนักและปรับปรุงพัฒนาตนเองให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

2. ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงที่ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงของสังคม

2.1 ดังกระแสโลกกำลังตื่นตัวโดยมีเทคโนโลยีเป็นตัวแปรการขับเคลื่อนนำไปสู่การเร่งปรับเปลี่ยนการทำงานขององค์กรให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไปดังกล่าวรวมตลอดถึงเพื่อให้องค์กรสามารถอยู่รอดได้ท่ามกลางการแข่งขันที่สูงขึ้น เช่นเดียวกัน องค์กรหรือหน่วยงานด้านการศึกษาย่อมไม่สามารถปฏิเสธการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานและพัฒนาองค์กรในทุกๆด้านของคณะวิทาทั้งการเรียนการสอน การปฏิบัติงานภายในหน่วยงาน ดังนั้น คณะฯ จึงจำเป็นต้องเร่งปรับตัวเพื่อตอบสนองความต้องการของทั้งผู้เรียน ผู้สอน และบุคลากรภายในหน่วยงานให้พร้อมที่จักต้องก้าวข้ามข้อจำกัดต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น เวลา สถานที่ ระบบ และขั้นตอนการทำงานให้สามารถขับเคลื่อนการเป็นคณะอัจฉริยะที่มีความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงที่ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคปัจจุบัน

2.2 พัฒนาระบบกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้สถานศึกษาอันรวมถึงส่วนย่อยต่างๆ ดังมหาวิทยาลัย และคณะวิทาท ย่อมเป็นองค์กรที่มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ ซึ่งแม้คณาจารย์ผู้เป็นหน่วยสำคัญขององค์กรประเภทนี้จะมีความเป็นอิสระทางวิชาการอย่างไรก็ดีในระดับคณะวิทาท ย่อมต้องมีการควบคุมกำกับดูแลให้การดำเนินงานของบุคลากรมีการดำเนินการให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ รวมตลอดถึงมีประสิทธิภาพและก่อประสิทธิผลบรรลุผลตามเป้าหมายที่ ทั้งนี้จึงจำต้องมีหลักการต่างๆ มาบูรณาการร่วมกันเพื่อปรับใช้ในการบริหารและการดำเนินงานซึ่งหลักการที่ขาดไม่ได้เลยคือการใช้หลักธรรมาภิบาลทั้งนี้คณะจึงต้องไม่เพียงการพัฒนาในลักษณะมุ่งเป้าเชิงผลลัพธ์เท่านั้นแต่ต้องมีระบบกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพด้วย

3. ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาสู่การเป็นคณะที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม

3.1 ดังที่บทบาทของสถาบันการศึกษาโดยเฉพาะมหาวิทยาลัยมีจุดเน้นสำคัญที่การเรียนการสอนและการผลิตผลงานวิชาการตามความชำนาญเฉพาะสาขา อย่างไรก็ตามก็ดีคณะควรเร่งส่งเสริมให้งานวิชาการเหล่านั้นสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้โดยเป็นลักษณะของการผลิตและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านสังคมศาสตร์ที่เป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการ ชุมชน และสังคมเพื่อประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาและเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาขึ้นจากการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ดังกล่าวต่อไป

3.2 ภารกิจการให้บริการวิชาการแก่สังคมเป็นภารกิจหลักประการหนึ่งที่สำคัญของสถาบันอุดมศึกษา โดยแต่ละมหาวิทยาลัยรวมตลอดถึงคณะวิชาจะมีนโยบายในการดำเนินงานและขับเคลื่อนภารกิจการให้บริการวิชาการแก่สังคม ดังนั้นในระดับคณะวิชา คณะจึงควรเน้นการดำเนินภารกิจด้วยรูปแบบที่หลากหลายและมีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายของการบริการวิชาการแก่หลากหลายกลุ่มรวมทั้งสร้างความร่วมมือด้านการบริการวิชาการสู่ชุมชนร่วมกับเครือข่าย

บรรณานุกรม

- กรรณิการ์ สิทธิชัย และสันติ ภูริภักดี. (2561). การจัดการองค์กรตามแนวคิด 7s ของ McKinsey ที่เอื้อต่อการเป็นองค์กรนวัตกรรม กรณีศึกษาองค์กรที่ได้รางวัลองค์กรนวัตกรรมยอดเยี่ยม . Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ, 11(3), 1419-1435.
- กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. **แผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. 2564 – 2570** .กรุงเทพฯ : กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2564). **แผนยุทธศาสตร์ 20 ปี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (พ.ศ. 2565– 2580)**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วรรณภา คล้ายสวน และ วัชรพล พุ่มแก้ว. (2560). แนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน. **วารสารเศรษฐกิจและสังคม**. 54 (4), 35-42.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2556). **แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559)**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). **ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี(พ.ศ. 2561-2580)**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.(2562). **เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ ฉบับปี 2563-2566**. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี. (2565). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566—2570)**. ราชกิจจานุเบกษา. http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2565/E/258/T_0001.PDF.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. **แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580)**. กรุงเทพฯ :สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
เอกชัย บุญยาภิธาน.(2553). **คู่มือวิเคราะห์ SWOT อย่างมืออาชีพ**.กรุงเทพฯ:ปัญญาชน.

ภาคผนวก

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล (ภาษาไทย) จุลศักดิ์ ชาญณรงค์
 ชื่อ - สกุล (ภาษาอังกฤษ) Chulasak Chamnarong
 ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
 ที่ทำงาน คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 โทรศัพท์ / Tel 099 320 3891
 อีเมลล์ / E-mail brakmae@yahoo.com

คุณวุฒิ สาขาวิชา และสถาบันที่สำเร็จการศึกษา

วุฒิการศึกษา	คุณวุฒิ / สาขาวิชา	สถาบัน	ปีที่สำเร็จ
ปริญญาตรี	รัฐศาสตรบัณฑิต	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2540
ปริญญาโท	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	2544
ปริญญาเอก	พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	2558